

Szubotica és környéke

SZUBOTICA
KMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Királyi hivatal 8-88
Városi hivatal 8-10, 8-83

NAPILÓ

Különkiadás

Munkaadóknak 165 dinár
egy hónapra 65 dinárKülföldi
elutazók számára, határánál
munkaadók számára

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. OKTÓBER 12.

SZOMBAT

278. SZÁM

Őfelsége kinevezte a segédbánokat

A dunai bánság segédbánja Misovics Vidoje raskai főispán lett

Beogradból jelentik: Őfelsége Alekszandar király ukázt irt alá a segédbánok kinevezéséről. Őfelsége segédbánokká, a bánok helyetteseivé, a következőket nevezte ki:

A vrbászi bánsághoz *Ivančević* Miliszáv főispán az első fizetési rangosztály második csoportjába.

A drinai bánsághoz dr. *Hasanbegović* Abdul tuzlai főispán az első rangosztály második csoportjába.

A tengeremléki bánsághoz dr. *Perović* Iván szpliti főispán az első rangosztály második csoportjába.

A zetai bánsághoz dr. *Zec* Jován vrbasi főispán az első rangosztály második csoportjába.

A dunai bánsághoz *Misovics* Vidoje raskai főispán az első rangosztály második A. csoportjába.

A moravai bánsághoz *Todorović* Dragomir bitolyi főispán az első rangosztály második A. csoportjába.

A vardari bánsághoz *Nikolice* Milán szarajevói főispán az első rangosztály második A. csoportjába.

A szávai bánsághoz *Sztojadinović* Száva zagrebi közigazgatási bírót az első rangosztály második csoportjába.

Nagyszabású manifesztációval ünnepli meg vasárnap Szubotica város polgársága az állam új elnevezését

A rendező-bizottság kiáltványa

Szubotica város lakossága vasárnap ünnepli meg az állam új elnevezését és az ország bánságokra való felosztását.

Az ünneplő bizottság kiáltványa, amelyet pénteken reggel tették közzé, közli a szubotical ünnepek végleges programját. A kiáltvány felhívja a lakosságot, hogy az állami zászlókat (kék-fehér-piros) szombaton este tüzzék ki a házakra és azokat hétfő estig hagyják kinn.

Vasárnap délelőtt kilenc órákor az összes felekezetek templomában ünneplő istentisztelet lesz, délelőtt tíz órákor a városháza közgyűlési termében diszko-gyűlést tartanak, amelyen résztvesznek a képviselő-testületi tagokon kívül az összes állami és egyházi hivatalok vezetői. A diszko-gyűlésen a Granicsár szerb dalárda az állami himnusz éneklél. A diszko-gyűlés után az összes testületek felvonulnak a városon keresztül három zenekarral és lovasbandériummal, majd a menet a Szloboda-téren áll meg, ahol népgyűlés lesz.

A népgyűlés egyetlen szónoka dr. *Matišević* István királyi közjegyző, az ünneplő bizottság elnöke lesz. A népgyűlés határozatokat hoz, majd ennek megtörténte után a menet feloszlik. Este hat órától kilenc óráig a katonazenekar hangversenyeznek. Rossz idő esetén a népgyűlést nem a Szloboda-téren, hanem a diszko-gyűlés után, tizenegy órákor, a városháza közgyűlési termében tartják meg.

Hétfőn délelőtt helyezik el a városháza kis tanács-termében a két emlékkönyvet, amelyet minden tizen-nyolc évnél idősebb szubotical polgár nemre való tekintet nélkül aláírhat. Az emlékkönyvek október 22-ig állnak a közönség rendelkezésére. Ekkor lezárják a két emlékkönyvet és egyet a királyi udvarnak küldnek el, a másikat a levéltárba helyezik.

Az ünneplő bizottság kiáltványa

Az ünneplő bizottság pénteken a következő kiáltványt tette közzé:

Gadjani!

Ostvarena je konačno zavezna misao i napor najboljih sinova našeg jedinstvenog naroda! Ideologija državnog i narodnog jedinstva našla je sankciju na najvišem mestu epohalnim aktom Njegovog Veličanstva Kralja kojim je naša država dobila svoje pravo ime *Kraljevina Jugoslavija*. Pobjeda Jugoslovenstva znači slom svih težnja naših neprijatelja i plemenskih zabuda, a formiranje banovina znači kraj svakom provincijalizmu te osnov za stalozen rad na našem napretku. Povodom ovog mudrog dela našeg viteškog Kralja dajmo vidnog izraza osećanjima naše radosti i zahvalnosti.

Predstavnici svih organizacija, korporacija i društava u Subotici doneli su jednodušni zaključak, da se proslava ovog historijskog događaja izvrši na sledeći način:

1. Umoljiva se građanstvo, da u subotu, 12. oktobra pred veče okiti svoje domove sa državnim zastavama, koje će se vijati do ponedjeljnika uveče.

2. U 9 časova održaće se bogoslužje u hramovima svih veroispovesti.

3. Gradsko predstavnništvo održaće u nedelju, 13. oktobra u 10 časova svečanu sednicu.

Na ovu sednicu pozvani su članovi Gradskog Predstavnništva, predstavnici svih civilnih i vojnih vlasti, predstavnici svih veroispovesti i crkvenih opština te predstavnici svih staleških organizacija i nacionalnih, kulturnih, humanih i sportskih udruženja.

4. U 10 časova sastaju se svi učesnici manifestacije na Karadjordjevom trgu (pred Gradskom Kućom). Pojedina nadležstva, škole te organizacije i društva, svi pod državnim zastavama dolaze korporativno na Karadjordjev trg. Osnovne škole čine špalir putem, kejm prolazi povorka.

5. Posle svršene svečane sednice Gradskog Predstavnništva povorka se kreće ovim redom: a) barjaktar, b) konjanici, c) bicikliste, d) vojna muzika, e) starešine vojnih i civilnih vlasti, f) državni upravni činovnici i) srednje i građanske škole, k) vatrogaska muzika, l) staleške organizacije, na čelu železničari, m) sokolska fanfara, n) nacionalna udruženja, o) prosvetna i dobrotvorna udruženja, p) sportska udruženja, r) ostali građani.

Povorka prolazi ovim ulicama: Kralja Aleksandra, Park Kralja Petra, Vilsonovom, Zagrebačkom, Prestolonaslednika Petra, Jelačićevom, Karadjordjevim Trgom do Trga Slobode.

6. Predsednik odhora drži svečani govor sa balkona Gradjanske Kasine. Manifestacioni zbor donosi rezoluciju. Manifestacija se završava sviranjem državnog himna. U slučaju hrdjavog vremena održaće se manifestacioni zbor u Gradskoj Velikoj Većnici, posle svečane sednice gradskog predstavnništva.

7. Od ponedjeljka, 14. oktobra do uključivo 22. oktobra biće u Gradskoj Velikoj Većnici izložena spomen-knjiga na ovaj historijski događaj u dva primerka. U ovu knjigu upisuju se korporacije, društva i pojedini građani oba pola (stariji od 18 godina), koji to žele. Knjiga biće izložena od 9—12 i od 17—19 časova.

Gadjani!

Odazovite se ovom pozivu u punom broju i ne očekujte posebne pozive.

ODBOR ZA PROSLAVU.

A szubotical testületek részvétele a menetben

Az ünneppéssel kapcsolatban a szubotical ipartestület kéri tagjait, hogy vasárnap délelőtt tíz órákor minél nagyobb számban jelenjenek meg az ipartestület helyiségében, mert az ipartestület testületileg zászló

alatt fog résztvenni a diszko-gyűlésen és a menetben. A szubotical Lloyd elnöksége felkéri a tagokat, hogy a vasárnap délelötti nemzeti ünnepeiden minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek. Gyülekezés a Lloyd nagytermében, indulás az elnökség vezetésével háromnegyed tíz órákor.

Az ipariskola igazgatósága szintén felhívást intézett a munkaadókhöz és kéri, hogy tanoncokat délelött fél tíz órára küldjék el a Szent Rókus elemi iskolai épületbe, mert az iparos tanonciskola szintén részt vesz a menetben.

A Narodna Odbrana, Severna Zvezda, Udruzenje Nacionalnih Zseljenicsara, a hunyevác és szerb négyelet és legényegyletek, valamint a többi társadalmi és kulturális egyesületek mind zászló alatt vonulnak fel a menetben.

Noviszadhoz csatolták Petrovaradint

Hatvanöt ezer lakosa lesz a dunai bánság fővárosának

Noviszadról jelentik: Beogradból érkezett jelentés szerint Őfelsége Alekszandar király törvényt szentesített, amely Petrovaradint városát Noviszad városához csatolja.

Noviszad város közönsége régóta foglalkozik az azzal a tervvel, hogy Petrovaradint Noviszadhoz csatolják és megteremtsék Nagy-Noviszadot. Petrovaradint város azonban mindeddig ragaszkodott önállóságához és tudni sem akart arról, hogy a Duna tulsó felén épült Noviszad városával egyesüljön. Dr. *Borota* Branisláv polgármester hivatalbalépése óta többször tett kísérletet a két város egyesítésére, amely azonban mindeddig meghiúsult. Az utóbbi időben Petrovaradint illetékes tényező már némileg engedtek álláspontjukból, mert az új uttorvény megszűntette a közevetvám szedését és Petrovaradint városa elesett földvelmi forrásától, a többszáz ezer dinárt kitevő közevetvámjövdelemtől. Ennek a földvelmi forrásnak elmaradása komolyan veszélyeztetette Petrovaradint város háztartásának mérlegét.

Pénteken reggel érkezett Noviszadra az értesítés, hogy a két város egyesítése már megtörtént.

Megkérdeztük dr. *Borota* Branisláv polgármestert, hogy mi igaz ebből a hírből. A polgármester a következőket válaszolta:

— Örömmel közölhetem, hogy ez a hír igaz, Petrovaradint Noviszadhoz csatolták és ennek a körülménynek virágzó és lüktető életű városunk fejlődése szempontjából nagy jelentősége van. Körül 7—8000 lakossal nagyjából a város lakosainak száma, amely ekképen 64—65000 főnyit tesz. Petrovaradint városának czenkivül 2100 hold saját földje van a noviszadi Hadi-szigeten, amely tudvalevőleg régi patensek alapján Petrovaradinhoz tartozott. Ez a jelentős esemény bizonyára lelkes örömet fog kelteni Noviszad város polgársága körében, de az egyesülésből Petrovaradinnak is nagy előnye lesz, mert egy nagy fejlődőképességű székely minden gazdasági, kulturális és szociális előnyeit fogja élvezni.

Érdekes, hogy Noviszadot, amely valamikor katonai terület volt, Ó-Péterváradnak, Vásáros-Váradnak, Wáradnak és Varandincinek hívták. Az 1596. évi térképen Pétervárad falának nevezték és Pétervárad-falu a bácskai oldalon Pétervárad várral szemközt feküdt. A Bélakuti apátság adományleveléből kitétnik, hogy Noviszadot valamikor Peturváradnak hívták és nevével állítólag Petur bán után kapta. Erdújhelyi Menyhért noviszadi volt római katolikus lelkész *»Ujvidék története«* című monográfiában részletesen foglalkozik a város eredetével és ennek elnevezésével. Ebből a könyvből is kitétnik, hogy Noviszad valamikor Pétervárad-falu volt.

Mint később este jelentik Beogradból, a két város egyesítését kimondó törvényt, amelyet Őfelsége pénteken aláírt és amely a hivatalos lapban szombaton fog megjelenni, két szakaszból áll és szövege a következő:

1. Petrovaradint városa egyesül Noviszad városával egy közigazgatási területté és egy községgé, amelynek neve: *Opština Grada Novog Sada*.

2. Ez a törvény életbe lép és kötelező erőt nyer, amikor a hivatalos lapban megjelenik. Megbízzuk belügyminiszterünket, hogy a törvényt közhírré tételével kapcsolatban annak végrehajtásáról intézkedjen és utasítsa a hatóságokat a törvény végrehajtására.

A dunai bñnság minden városa résztvesz Popovics Dáka bán noviszadi fogadtatásán

A városházán helyezik el a bñni hivatalt — Több mint hatszáz üdvözlő távirat érkezett az új bánhoz

Noviszadról jelentik: A noviszadi hatóságok és maga a polgárság is Popovics Dáka bán, vasárnap délutáni ünnepélyes fogadtatásának előkészületeivel van elfoglalva. Párhuzamosan két bizottság működik, amelyek az előkészületek részleteit állapítják meg. Az egyik bizottság a noviszadi kultúrszövetség vezetőségéből áll, míg a másik Miroslavjevic Koszta elnökletével, Welsz Frigyes, Krajasevic Gyula, dr. Obuljen Mihó és dr. Petrovics Bránkóból áll és ez az utóbbi a polgárságot képviseli a fogadó bizottságban. A kultúrszövetség és a polgárság delegátusai pénteken délután három órakor együttes ülést tartottak a városháza kis tanácstermében, amelyen a fogadtatás részletes programját állapították meg. A városi tanács részéről Lukics János polgármesterhelyettes jelent meg ezen az értekezeten.

Dr. Borota Branisláv polgármester, akinek a kezében futnak össze a fogadtatás rendezésének számai, péntek reggel félnyolc órakor Beogradba utazott, hogy Popovics Dáka bánal megbeszélje a noviszadi fogadtatást és hogy megjelenjen Zsvkovics Petar miniszterelnöknek, akinek a polgármester jelentést kíván tenni a bñni hivatalok elhelyezéséről.

Dr. Borota Branisláv közvetlenül elutazása előtt a pályaudvaron, a *Bácsmezei Napló* munkatársának a következőket mondotta a fogadtatás előkészületeiről: — A vasárnap délután két órára kitűzött bevonulást és fogadtatást, mindenképpen nagyon impozánsá kívánjuk tenni, hogy az méltó legyen a város lakosságának osztatlan nagy öröméhez és ahhoz a díszes kitüntetéshez, amely hennünket ért, amikor Öfelsége a király városunk érdemes szülöttjét nevezte ki a bñni méltóságra. Ez az ünnep azonban nemcsak Noviszad város ünnepe, hanem az egész dunai bñnságé is. ecélemből meghívtam, részben telefonon, részben pedig táviratilag Kragujevac, Szmederová, Pozsarevac, Ruma, Karlovci, Szubotica, Szombor, Sztarakantzsa, Szenta, Velikakikinda, Velikabecskerek, Vrsac és Belacrkva városok vezetőségét, hogy a vasárnapi ünnepen legyenek részt. Az említett legtöbb városból már megérkezett a válasz is, amely szerint valamennyien kivétel nélkül részt fognak venni a bán ünnepélyes fogadtatásánál.

— Az előkészületekkel kapcsolatosan minden gondunkat a városi hivatalok kitélepitése képezi, miután most már bizonyos, hogy a bñni hivatal a városházára kerül. Ebben az ügyben pénteken este gazdasági és pénzügyi bizottsági ülés lesz, amelyen a városi tanács felhatalmazást kér, hogy minden előkészületet megtegyen az átköltözésre. Az idő rövidsége miatt, szükségessé vált, hogy a városi tanács a városi közigyűléstől felhatalmazást kaphasson, hogy a városi hivatalok kitélepitésének időpontját és hovatöltözésének helyét, a szükséghezképest, a saját hatáskörében állapíthassa meg. Egyben a városi közigyűlés meg fog szavazni erre a célra szükséges hitelt. A péniteli gazdasági és pénzügyi bizottságok ezenkívül még megfelelő összeget fognak megszavazni a bñnsági városok delegátusainak noviszadi fogadtatására és ellátására.

— A legújabb elhatározás szerint, miután más megoldási lehetőség nincs, a városi hivatalokat decentralizálni kell. Természetesen ez a decentralizálás, úgy fog végbemenni, hogy a város lakosságának, de a közigyűlést is semmiértől nem szabad elvonni a városi hivataloktól. A Matica Szrpszka főterei épületében, ahol most a *Bácska Banka* van elhelyezve, tizenöt tágas helyiség áll az emeleten rendelkezésre. Ezeket a helyiségeket a Bácska Banka bérlé, de Bogdanovics Zsviorád, a bank igazgatója előzékenyen felajánlotta, hogy minden kártérítési és felmondási idő nélkül, azokat azonnal a város rendelkezésére bocsátja. Ide fog költözni a polgármesteri hivatal, a mérnöki hivatal, a gazdasági hivatal, a jegyzői hivatal és központi iktató. Rendelkezésünkre fog állni a Futaki és a Posta-uccók sarkán levő és Frank Gyula tulajdonát képező, igen központi fekvésű házban az első emeleten nyolc szoba, ahol a rendőrfőkapitányi hivatal, néhány rendőrségi hivatal és a bejelentőhivatal, illetve az utlevél-osztályi kapnak elhelyezést. A Kralj Alekszandar ucca 13. szám alatti és jelenleg a felebbviteli bíróság helyiségeit képező épület második udvarán levő régi gimnáziumi tornatermet, a város olyképen fogja átalakítani, hogy a kilenc méter magas tornatermet emeletessé alakítja át. Lent a földszinten higiénikusan be rendezett fogdák lesznek, ugyanott lesz az őrség elhelyezése, míg az emeleten a bünygyi osztály kap elhelyezést. Az emeleten a szükséghezképest még más rendőri hivatalok is kaphatnak helyet, mert ott nyolc szoba fog rendelkezésre állni. A bán palota végleges rendezése esetén, a tornateremből, minden nagyobb át-alkítás nélkül nyolc lakást lehet készíteni. A város

a tözsdére nyíló téren a városi épület kerítését lebontaná és a tágas udvart díszesen parkirozná. A városi tanács abból a szempontból indult ki, hogy semmilyen intézményt, sem magánszemélyeket nem akar háborgatni és az elhelyezési kérdést úgy akarja megoldani, hogy abból senkire hátrány ne származzon.

— Ezeknek a kitélepitéseknek révén a városháza egész első emelete, a második emelet egy része és a fél földszint a bñni hivatal rendelkezésére fog állni. A számvevőség, a katonai ügyosztály, az árvászek, az anyakönyvi hivatal és a városi egészségügyi hivatal a városháza földszintjére kerül, a rendőrség mai helyére, miáltal a városháza két emelete teljesen a bñni hivatal elhelyezését szolgálhatja.

— Vannak még más ajánlatok is, így a Sotten i Drug, Jovan Szubotica ucca 9. szám alatti háza, ahol valamikor a régi adóhivatal volt és ahol tizenkilenc szoba áll rendelkezésre. Ez az épület három hónapon belül ki volna üríthető és havi tízezer dinár bért fizetne. Gajnovics állami állatorvos ugyancsak felajánlotta a tözsdé mellett új épületet, ahol tizennyolc szoba volna havi tízezer dinárért kapható. Amennyiben a bñni hivatalnak a városháza földszintjére is szüksége lesz, úgy ide lehetne a városi pénztárt, a városi adóhivatalt, számvevőséget, árvászeket és anyakönyvi hivatalt helyezni.

Tömegesen érkeznek üdvözlő táviratok Popovics Dáka bánhoz

Popovics Dáka bán kinevezése alkalmából az ország minden részéből tömegesen üdvözlők. Péntek délig több mint hatszáz távirat és háromszáz levél érkezett. Az üdvözlőtáviratok közül kiemeljük a következőket:

Dr. Franges Ottó földmívelésügyi miniszter Rogaska Sztatina, Vukobrevics Velja volt miniszterelnök, Veres Ádám evangélikus szlovák püspök Ilok Szubotica város tanácsa, Osztojics Szellimir polgármester, Petrovics Milivoj nyugalmazott főispán Szombor, az agrárszövetkezetek szövetsége Oszijek, polgármesteri hivatal Kraljevicevo, községi elöljáróság Pribicevicevo, Pejics jegyző Pribicevicevo, dr. Ignatyovics Nikola noviszadi felebbviteli bíróság elnök, Beograd, Jurics Márkó volt képviselő Szubotica, vasúti és hajózási szövetség Szubotica, községi elöljáróság Tittel, Lallo Jovan jegyző Tittel, a titeli iparosgyűlés nevében Szubotieski Szima, dr. Ognyanov Szvetozár főjegyző Szubotica, Vujics Jecó Szenta, Presics Kálmán ipartestületi elnök Szubotica, községi elöljáróság Knicsanin, Protics Márkó Szubotica, Jankovics Koszta kereskedelmi kamarai elnök Becskerek, Gyogyevics Dragoslav közoktatásügyi miniszteri osztályfőnök Beograd, dr. Rasics Szima volt képviselő Szombor, Danyerszki György Kulpin, dr. Danyerszki Gedeon Csib, Bácsmezei Napló szerkesztősége Szubotica, községi elöljáróság Gornjikovli, ipartestület Mol, dr. Dimitrijevics Sácó Bácska-Palánka, Manojlovics Dusán volt főispán Szubotica, dr. Markovics Bogdán, az Agrárbank elnöke Beograd, a zemuni mezőgazdasági szövetség, dr. Bogojevics Gyoka agrárminiszteri inspektor, polgármesteri hivatal Szarajevó, községi elöljáróság Novivrbász, községi elöljáróság Kucura, községi elöljáróság Szmederová, dr. Jevremovics volt képviselő Beograd, községi elöljáróság Pasicevo, polgármesteri hivatal Sztarakantzsa, községi elöljáróság Bácskapalánka, tartományi tisztikar Beograd, Novakovics Isza volt képviselő Beograd, községi elöljáróság Ivanovó, községi elöljáróság Kulpin, Vajdics Milán jegyző Kulpin, Vrhovac Radivoi, a Matica elnöke Vrnjci, Veszelinovics Sztevan postafőnök Noviszad, Csurug községi elöljárósága, Dudvorszki Koszta jegyző Csurug, Bajloni Ignác, a Narodna Banka elnöke Beograd, községi elöljáróság Dolovo, Narodna Odbrana Ada, Vrbaser Zeitung Novivrbász, községi elöljáróság Mol, Manojlovics Milán mérnök Szubotica, községi elöljáróság Szekics, Terzin Zsvikó Becskerek, községi

elöljáróság Sztariszvac, Zsupanszki Ljubomir jegyző Sztariszvac, Jankulov esperes Szombor, Milutinovics Milán főszolgabíró Kovacsica, községi elöljáróság Novoszelo, Vrdnik községi elöljárósága, dr. Antonjevics Dusán államügyész Becskerek, Vrsac városi tanácsa, Jovanovics Szvetolik polgármester Vrsac, dobrovoljac szervezet Kumán, Sevics Novak mérnök Szombor, Sevics Protá Ada, jugoszláv református egyházmegye, Ágoston Sándor főesperes Feketics, dr. Kart Henrik református egyházmegyei gondnok Feketics, Gyogyevics Szlobodan polgármester Szenta, Szenta város tanácsa, Szombor város tanácsa, dr. Makszimovics Sztevan polgármester Szombor, bácskogradistci polgárság, községi elöljáróság Glogony, Krzsyanovics Dusán jegyző Glogony, posta- és táviradhivatali alkalmazottak Noviszad, Kikinda polgársága nevében Budisin Mlós és harminc társa, Pavlov Oresztije Szivac, Simics Milenko Odzaci, dr. Lukics Szombor, Rajasics Vlada Szombor, dr. Frank Mihály mérnök Beograd, Urucko esperes Szplit, Popovics Dimitrije volt képviselő Beograd, kereskedelmi kamará Oszijek, Jovanovics Pafa kereskedelmi kamarai igazgató Szokolje, dr. Liubhratics Szarajevó, dr. Maglic Cvéta Szombor, Jelsi Henrik Szombor, Stieg Szombor, Maricsics Sinko Beograd, Csudics Milán Pozsega, dr. Sztankovics Simeon arhimandrita Vrdnik, községi elöljáróság Novosovo, községi elöljáróság Pasicevo, Petrovics Milán Szrbóbrán, Ikrás Száva Bácskapalánka, Szavics Zsárkó győr-ros Pasicevo, Sohl Jakab Novosovo, Glumac Branko ármentesítő társulati biztos Novibecsei, Mohl Fülöp Novosovo, Anzerman Nándor építész Szombor, dr. Zsupanszki Szlavkó Becskerek, Bosnyakovics Pavle iskolaigazgató Temerin, községi elöljáróság Loznica, Rejin Szvetozár Pasicevo, Rajkovics Dragomir Beograd, Prohászka István Sztarakantzsa, Kovacsics Bozsdar kereskedelmi akadémiái igazgató Szombor, Knyzevics Vászta mérnök Beograd, dr. Gacsinovics Alekszandar Apatin, dr. Pajzs Sándor Nis, Nesics Milán Szrbóbrán, községi elöljáróság Omoljica, Popara Obrad Beograd, Iskruljev Tosa Beograd, Hincics Dusán Ljubljana, dr. Juca Velimir Vrsac, Stojics Jovan és Katyanszki Sztevia Sztaribecsei, dr. Balen József Karlovac, Székely Salamon és Csernyei Mór Noviszad, Drazszenovics Nikola Kovilj, Gajnovics Gyogyevics Konstantin, pénzügyminiszteri főkönyvelő Beograd, Bajasics SzrensziKarlovci, Nikolics Vojta folyamhajtásai kapitány Beograd, dr. Prekajszki Dusán Borovanszki városi tanácsnok, Rajics Szima városi főjegyző, Léederer György, a hánati mezőgazdasági szövetség elnöke Becskerek, községi elöljáróság Jabuka, Mihalovics jegyző Jabuka, dr. Buljik Janko Noviszad, Dotlic Száva Noviszad, Bachrak Bogollub mérnök őrnagy Brcsko, Nesics Branko tanár Beograd, Milin Iván, a mezőgazdasági hitel igazgatója Beograd, Szalai Dezső Beograd, Dodlic Koszta, Gradjanszki Péra, Rásics György, Cvejanov György Szombor, dr. Jakovljevics Láva és Budisin Szteva Kikinda, Veljanov Nikola és Petrovics Nikola Sztaribecsei, Vajdics Milán jegyző Kulpin, Damjanov Gojko mérnök Vukovár, Jakovljevics Áron Odzaci, Nadacski Gyotica főszolgabíró Pancsevó, Udlicki Szvetozár Szubotica és mások. A Vojvodina sportegylet választmánya, a hitelezők védegyulete, a Makkabi sportegylet és a Textilnagyereskedők Országos Szövetsége.

Noviszad város polgárságának hódoló távirata Öfelsége a királyhoz

Noviszad város polgársága, amint jelentettük, csütörtökön este a tözsdé nagytermében értekezletet tartott, amelyen megbeszélte a bán ünnepélyes fogadtatásának előkészületeit. A polgárság értekezlete egyben elhatározta, hogy Popovics Dáka bánál történt kinevezése alkalmából Öfelségéhez hódoló és hála-táviratot intéz.

A távirat a következőképen szól:

Öfelségének Alekszandarunk, Jugoszlávia Királyának Beograd.

Noviszad polgársága mai gyűlésén Felségedet legnagyobb hálájárlól és legmélyebb hódolatárlól biztosítja abból az alkalmából, hogy Felséged legmagasabb kegyével Noviszad városát a dunai bñnság székhelyévé tette meg és a bñnság első bánjává azt a személyiséget nevezte ki, aki a polgárság teljes bizalmát élvezte.

A gyűlés összehívói nevében:

Dr. Danyerszki Gedeon,
Dr. Adamovics István,
Slepsevics Zsárkó.

A rendező bizottság proklamációja

Dr. Danyerszki Gedeon, dr. Adamovics István és Slepsevics Zsárkó, akiket a polgárság csütörtökön megtartott értekezletén a bán fogadtatását rendező bizottság elnökéül, illetve alnökeiül választottak, pénteken a következő felhívást intézték Noviszad lakosságához:

Polgárok!

Szeretett uralkodónk, Öfelsége Alekszandar király, aki állandóan gondját viseli népe érdekeinek, újból megmutatta a mi városunk előrehaladása iránti gondosságát és az irántunk érzett szeretetét.

Az országunk bñnságokra való felosztásával lehetőségét nyújtott a mi kedves Jugoszláviánk minden or-

szágrészének, hogy minél jobban fejlődhesen és ezáltal megerősödjék az egész királyság jövője. A mi dunai bñnságunk élére a király Popovics Dáka mérnököt, volt agrárreform minisztert állította, egy olyan személyiséget, aki a mi városunkban született, itt nőtt fel, itt dolgozott, aki jól ismeri az itteni viszonyokat és szükségleteket és aki minden tudását és erejét a bñnság fellendítésére fogja fordítani. A mi városunk lett a bñnság székhelye és erre büszkék lehetünk. A dunai bñnság első bánja, Popovics Dáka vasárnap délután két órakor érkezik ide.

Polgárok!

Menjünk ki mindannyian eléje, hogy üdvözlők!

és ezzel is kifejezhesük **Ötelsége Alekszandar király iránt érzett nagy hálójukat** a velünk szemben tanúsított magas királyi kegyért.

— **Éljen Ötelsége, a mi szeretett királyunk!**
— **Éljen a mi bánunk!**

A polgárság ünneprevező bizottsága.

A fogadtatás programja

Popovics Dáka ünnepélyes fogadtatásának előkészítése ügyében pénteken délután a rendezéssel megbízott külön bizottság Dugnyerszki Gedeon elnökletével ülést tartott, amelyen a következő programot állapították meg.

Vasárnap zászlódsízt ölt az egész város. Délután két órakor a vasútállomáson fogadják Popovics Dáka bánat. A peronon ott lesznek a noviszadi polgármesteren kívül a bánság területén levő városok polgármesterei, főispánjai és főszolgabírái. Az állomás épülete előtt sorakoznak fel a különböző egyesületek és testületek zászlók alatt. Noviszad város nevében dr. Borota Braniszláv polgármester üdvözlözi a bánat, majd bevonulnak a városba.

A menet elején haladnak a lovas szokolisták, majd a lovasbandériumok és az egyesületek következnek. Ezek mögött halad a bán négylovas hintón. A bán mellett dr. Borota Braniszláv foglal helyet. Ezután a főispánok, főszolgabírák kocsjai, majd a bánsághoz tartozó városok és községek kiküldötteinek és a különböző egyesületek képviselőinek kocsjai következnek. A menetet a városházig kíséri a bán, aki a nagyteremben fogadja a polgári és katonai hatóságok, valamint a papság küldöttjeinek tisztelgését és a kulturális, jótékonyági, sport és gazdasági egyesületek képviselőit. A városháza előtt a bánat a bánsághoz tartozó városok nevében Kragujevac polgármestere fogja üdvözölni. Este fél hétkor a polgárság fáklýsmen-

ettel üdvözlözi Popovics Dáka bánat. A menetet a Halpiacról indul a városháza elé, ahol a bánat a lakosság nevében Szlepcsevics Zsárkó, a Szerb Kereskedelmi Bank igazgatója fogja üdvözölni. Ezután a noviszadi dalegyesületek szerenádót adnak a bánnak. Este nyolc órakor a város a bán tiszteletére a Szloboda nagytermében bankettet rendez. Az előkészítő bizottság is felhívja azokat, akik a banketten részt akarnak venni, hogy szándékukat szombaton este hat óráig jeleítsék be Radosevics polgármesteri titkárnál.

Szobotica képviselői a noviszadi fogadtatáson

Dr. Borota Braniszláv Noviszad város polgármestere felhívta a szuboticei városi tanácsot, hogy képviseltesse magát Popovics Dáka bán vasárnapi fogadtatásán. A városi tanács elhatározta, hogy az ünnepségen a várost **Osztójcs Szelimir** polgármester és **Petrovics Keszta** főmérnök fogják képviselni.

Szenta város részvétele a noviszadi ünnepségen

Szentáról jelentik: Gyorgyevics Szlobodán polgármester pénteken dében rendkívüli ülésre hívta össze a városi tanácsot. Az ülésen bejelentette a polgármester, hogy **Zsivkovics Petar** kormányelnököt meleghangú sürgönnyel üdvözölte a város nevében az állam új elnevezése és bánságokra való felosztása alkalmából. A tanácsülés ezután elhatározta, hogy a város képvisletében Gyorgyevics polgármester és Branovacs Sztevan gazdasági tanácsnok vesznek részt Popovics Dáka dunal bán ünnepélyes noviszadi fogadtatásánál és a város jókívánásait Gyorgyevics polgármester fogja a bán előtt tolmácsolni. A városi kiküldöttek szombaton délután utaznak Noviszadra.

Súlyos ellentétek az orosz külügyi politika vezetői között

Bessedovszki újabb leleplezése a Csicserin és Litvinov közötti ellentétekről — Rykov lesz a szovjet új külügyi népbiztosa

Párisból jelentik: **Bessedovszkinak**, a párisi szovjetkövetség volt első tanácsosának az ügye sehogyan sem tud nyugvópontba jutni. **Bessedovszki** az **Excellior** pénteki számában ismét nyilatkozik, ezuttal **Csicserin** és **Litvinov** külügyi népbiztosok közismert rossz viszonyáról. **Bessedovszki** nyilatkozata szerint

Csicserin és **Litvinov** között 1928 tavaszán olyan összeütközések támadtak, amelyek lehetetlennek tették további együttműködésüket.

Ez év áprilisában a mindinkább kiélesedő ellentétek lármás és durva jelenetekben robbantak ki és ez tette szükségessé, hogy **Csicserint** hosszabb külföldi szabadságra küldték.

Csicserin berlini viselkedése azonban olyan aggasztó volt, hogy a berlini orosz nagykövet nem győzött elég jelentést küldeni Moszkvába. A szovjetkormány

ezért visszahívta **Csicserint**, aki azonban kijelentette, hogy **Litvinovval** nem dolgozik együtt.

Moszkvában most már megunták **Csicserin** vég nélküli szabadságát és ezért a kommunista pártnak e hó végén összeülő központi bizottsága ki fogja nevezni utódját.

Csicserin helyébe helyettesének Litvinovnak kellene kerülni, ennek azonban az a főakadálya, hogy Litvinovot súlyosan kompromittálta váltóhamisító fivére, így tehát

a legtöbb kilátása **Rykovnak**, a népbiztosok tanácsa elnökének van a külügyi népbiztosi állásra.

Rykov rövidesen lemond a népbiztosok tanácsának elnöki tisztségéről, hogy átvegye a külügyi népbiztosság vezetését.

Az osztrák szociáldemokraták államcsiny esetén proklamálnák a forradalmi állapotot

Az osztrák szociáldemokrata párt kongresszusán hozott határozat a teljes belső leszerelést és új választások kiírását követeli — A szociáldemokrata párt hajlandó bizonyos feltételekkel megszavazni az alkotmánymódosítást is

Szardán kezdi meg az osztrák nemzeti tanács az alkotmányreform tárgyalását

Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt három naposnak tervezett kongresszusa csütörtök este végetért. **Seitz** bécsi polgármester a kongresszuson kijelentette, hogy

a szociáldemokrata párt legnagyobb érdeme, hogy eddig megakadályozta a polgárháborút, egy esetleges Heimwehr-puccsot azonban a szociáldemokraták nem néznének tétlenül.

A pártgyűlés a következő határozati javaslat elfogadásával zárult:

1. A szociáldemokrata párt állást foglal a teljes belső leszerelés mellett,

és követeli úgy a **Schutzbundnak**, mint a **Heimwehrnek** teljes leszerelését.

2. A szociáldemokrata párt hajlandó az alkotmánymódosítást megszavazni,

ha a párt feltételeit teljesítik.

3. Ha nem fogadják el a párt feltételeit, akkor a szociáldemokrata párt az új választások kiírása mellett foglal állást.

A határozat negyedik pontja a következőképpen hangzik:

A szociáldemokrata párt egy esetleges államcsiny elkövetkezése esetén biztosítja magának a teljes cselekvési szabadságot és a forradalmi állapotot fogja proklamálni.

A szociáldemokrata párt kongresszusának határozata politikai körökben, különösen az utolsó pontban foglalt határozott fenyegetés miatt élénk feltűnést keltett.

A jövő héten egyébként megkezdődik Ausztria politikai nagy hete. Szarda délután ül össze a nemzeti tanács és ezen az ülésen fogják kiegészíteni a kormányt. A nemzeti tanács a kancellár előterjesztésére közoktatásügyi miniszterre dr. **Srbik** egyetemi tanárt, pénzügyminiszterre pedig dr. **Juch** pénzügyminiszteri osztályfőnököt fogja megválasztani.

A nemzeti tanács szardai ülésén fogja Scherber kancellár nagyszabású expozé kíséretében előterjeszteni az alkotmányreform-javaslatot, amely telett nyomban megindult az érdemleges vita.

Az alkotmányreform tárgyalása elé egész Ausztria feszült érdeklődéssel néz, mert ettől függ az ország legközelebbi jövője.

ODOL PÁTE DENTIFRICE

tisztít — üdit — klados

Még nem állt helyre a rend a budapesti egyetemen

A komoly keresztény diákság maga inti rendre a verekedőket

Budapestről jelentik: A budapesti egyetemen az utolsó huszonnégy óra alatt némileg nyugodtabb lett a hangulat. A legfeszültebb a helyzet a műegyetemen, ahol pénteken is eltarásolták a zsidó hallgatókat, úgyhogy a pénteki előadásokon már egy zsidó diák sem vett részt.

Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár az elmúlt napok eseményeire való tekintettel erélyes intézkedéseket tett, amelyeket a közoktatásügyi miniszter jóváhagyott azzal, hogy rendbontás esetén az illető intézet ajtajait be kell zárni és amennyiben az épületben idegen elemeket találának, ha azok az egyetemen kívül álló egyének, akkor át kell adni őket a rendőrségnek, ha pedig egyetemi hallgatók és nincs szükség sürgősebb intézkedésre, akkor nevüket tudatni kell azzal a karral, amelynek kötelékébe tartoznak.

Péntek délelőtt féltizenegykor zárt sorokban diáksapkás fiatal emberek érkeztek a központi egyetemen lévő jogi fakultásra, hangosan zsidózni és pújozni kezdtek és kiabálva vonultak végig a folyosókon. A tantermekben tartózkodó jogászok vezetőinek erélyes fellépésére azonban, a hatvan-nyolcvan főnyi tüntető csoport elvonult az egyetemről.

A pásztor véres bosszúja

Erdekes tárgyalás a becskerekai törvényszéken

Becskekéről jelentik: Erdekes tárgyalás volt csütörtökön a becskerekai törvényszéken **Bunics Iván** törvényszéki elnök büntelőtanácsa előtt. **Vujanov Szredoje** melencei földmivest súlyos testi sértés bűntette miatt vonta felelősségre a törvényszék, mert 1927 május elején hátulról leszurta **Atyimovics Jován** utbiztos, aki három hétig fektült a becskerekai kórházban. A vádlott **Vujanov Szredoje** az elnök kérdésére a következőket mondta el az esetet:

— Hajtottam a birkáimat a legelőre hazafelé. Egyszer csak szembejött velem egy kocsin **Atyimovics** utbiztos egy mérnökkel. Mikor hozzámérték, megállították a kocsi, **Atyimovics** kiszállt, kikapta kezemből a botot és rámvágott háromszor-négyszer, azzal felugrott a kocsiba és elhajtott. Dühbe jöttem, de nem tehettem semmit, mert elhajtottak. Pár nappal később hallottam a faluban, hogy **Atyimovics** mindenkinek azt beszéli, hogy ha még egyszer meglát az utcán, agyonlő. Nem tudom, miért haragudott rám.

— Vagy egy héttel később, vasárnap délután kicsit fölöntöttem a garatra és ittas állapotban mentem az utcán. Egyszer csak láttam, hogy három ember beszélget az egyik kapu előtt. Csak mikor már egészen közeljutottam hozzájuk, akkor láttam, hogy az egyik közülük **Atyimovics**. Gondoltam magamban, ha ez engem észrevesz, agyonlő. Gondoltam, akkor inkább majd én, azzal elővettem a bicskámat és még mielőtt meglátott volna, beleszurtam kétszer, aztán elszaladtam.

Az elnök ezután **Atyimovics Jován**t hallgatta ki, aki egész másként adta elő a tényállást. Eszerint két ismerősevel beszélgetett az utcán. Egyszer csak érezte, hogy hátulról megszúrták, de látni senkit se látott. Elküldte magát és hátranyult, hogy meg fogja támadóját. Elkapta a kést, amely összevágta a kezét.

— Igaz, hogy maga egy héttel előbb minden ok nélkül megverte a vádlottat? — kérdezte az elnök.

— Az úgy volt, hogy a mérnök ural kocsin mentem az uton és láttuk, hogy birkák legelnek a tilosban. Mikor a vádlotthoz értünk, megkérdeztem tőle, hogy hívják.

— Semmi közöd hozzá — felelte, — mire a mérnök ur azt mondta, hogy fogjak meg egy birkát zálogul és vigyük be a község házra. Leszálltam hát a kocsiról és meg akartam fogni egy birkát. Mikor ezt **Vujanov** meglátta, rámszurította a kutyáját, amely letépte a nadrágomat. Ugyanakkor **Vujanov** kirántotta a kését és felém jött. Támadóm balkezeben egy hosszú pásztorbotot szorongatott, megvártam, míg odaér és egy villámgyors mozdulattal kikaptam kezéből a botot és még ugyanabban a pillanatban a bottal rácsaptam a kezére, úgyhogy a kés kiesett belőle. Most már a kutyával könnyen elhántam, meg fogtam egy birkát és bevittük a község házra.

Több tanu kihallgatása után, akik mind **Atyimovics** előadását igazolták, dr. **Antonijevis** Dusán ügyész és dr. **Dosen** Vojiszláv védő tartották meg perbeszédüket. Azután a bíróság kihirdette ítéletét, amely szerint **Vujanov Szredojét** héthavi börtönre ítélték. Az ítélet és az ügyész felebbezték.

A szlovák néppárt tüntetést rendezett Pozsonyban Tuka mellett

Egy választási gyűlés után a tömeg a fogház elé akart vonulni, de a rendőrség szétverte a tüntetőket

Pozsonyból jelentik: A szlovák néppárt csütörtök este választási gyűlést tartott Pozsonyban, amelyen igen sokan vettek részt.

A gyűlésen dr. Tiso, a szlovák néppárt most lemondott minisztere ismertette a párt harcait és igen élesen támadta a csehszlovák kormányt.

A gyűlésen több beszéd hangzott még el, majd a gyűlés befejezése után

a választási gyűlés résztvevői felvonulást rendeztek az uccákon és Tuka mellett tüntettek.

— *Eljen Hlinka! Eljen Tuka!* — kiáltásokkal jártak be a tüntetők a főbb utvonalakokat, majd

a fogház felé indultak, hogy Tuka cellájának ablakai alatt énekeljék el a szlovák himnuszot.

Időközben lovasrendőröket vezényeltek ki és

a rendőri karhatalom szétverte a tömeget.

A Tuka-per másodrendű vádlottját, Snaczký Antalt, akit, mint ismeretes, öt évre ítéltek el a törvényszék, az ítélőtábla rendelkezése értelmében, Snaczký a tárgyalás során szabadlábon védekezett, mert a vizsgálat befejezése után kétszáz ezer cseh korona ovadék

ellenében szabadlábra helyezték, most azonban az ítélőtábla az elsőfokú bíróság súlyos ítéletére hivatkozva elrendelte Snaczký letartóztatását.

A *Narocni Listy* jelentése szerint a pozsonyi államügyészség több egyén ellen

Dr. Tiso volt szlovák miniszter.

bűnvádi eljárást indított büncselekmény feloldására miatt,

miután az illetők Tuka eljárásával azonosították magukat nyilatkozataikban.

A csődbejutott Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatói a bíróság előtt A szombori ügyészség csak egy vádpontot tartott fenn a vállalat vezetői ellen

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa pénteken rendkívül érdekes ügyet tárgyalt.

A szombori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság 1926. évben csődbe került és az ügyészség a cég igazgatója, valamint igazgatósági tagjai ellen a büntető törvénykönyv 414-ik paragrafusának 1., 2., 3. és 4-ik pontja alapján emelt vádat. A vád tanács a vádat a felügyelő bizottság tagjai ellen teljesen elvetette, az igazgatóság tagjai ellen pedig csak azt az egy vádpontot tartotta fenn, hogy az igazgató és négy igazgatósági tag az 1924–1927. években az üzleti könyveket úgy vezették, hogy azokból a társaság aktívái és passzívái nem voltak megállapíthatók. A vádat a könyvszakértők vallomására alapította az ügyészség.

A tárgyalást Vojvodics Ilija tanácselnök délelőtt kilenc órakor nyitotta meg. A vádat dr. Radonics Sztévan államügyész képviselte, a vádlottak védelmét pedig dr. Gál Rezső, dr. Csulics Dávid és dr. Lederer Dezső látták el.

Az elsőrendű vádlott Faragó Dezső jelenleg noviszadi gabonaügynök a Mezőgazdasági és Kereskedelmi R. T. egykori ügyvezető igazgatója volt és rajta kívül a társaság négy igazgatósági tagja Falcione Lajos földbirtokos, Kerényi Sándor nagykereskedő, dr. Spitzer István orvos és Krausz Sándor magánzó ültek a vádlottak padján.

Faragó Dezső kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzé magát bűnösnek. Elmondotta, hogy a Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt-nak, amely 1916-ban alakult meg, 1918-ban és 1919-ben súlyos veszteségei voltak. Ő 1919-ben vette át a vállalat vezetését. Ekkor a társaság névleg 500.000 korona alaptőkével rendelkezett, az aktívák azonban csaknem teljesen elérték-telenedtek. Amikor átvette a vállalat igazgatását, első dolga volt, hogy tehermentesítse a társaságot a régi veszteséges üzletektől és kizárólag gabonával való kereskedésre rendezkedett be. Vezetése alatt a részvénytársaság szép haszonnal dolgozott, kifizették az előbbi évekből fennmaradt adósságokat, sőt néhány év múlva már tartalék-tökéjük is volt. Később, 1924-ben a valuta hullámzása folytán újból nagyobb veszteségek érték a vállalatot és különösen egy Németországba eladott kukoricaszállítmányánál vesztek sokat, mert a dollár árfolyamának esése felborította a kalkulációt. 1924. év végén összehívatta az igazgatóságot és bejelentette, hogy 980.000 dinár veszteség merült fel. Az igazgatóság tagjai felajánlották, hogy a veszteséget magánvagyonukból fedezik és fejenként 150.000 dinárra kiállított váltót adtak át a veszteségek fedezésére. A váltókat nyomban eszkomptálták és így a 980.000 dinár készpénzben befolyt a társaság pénztárába. Az igazgatóság azért határozta el, hogy a tagok magánvagyonából fedezik a felmerült veszteségeket, mert belátta, hogy a vállalat jól bevezetett, fejlődésképes üzlet, amelyet továbbra is érdemes fenntartani.

Az elnök: Ön ismeri a kereskedelmi törvényt és

tudja, mit kell tenni, ha egy részvénytársaság alapítóikének majdnem kétszeresét elveszti.

A vádlott: Tudom. Össze kell hívni a közgyűlést és javaslatot kell tenni a felszámolásra.

Az elnök: Miért nem tette ezt?

A vádlott: Mert az év végén a mérleg összeállításánál a veszteség már nem állt fenn, hiszen az igazgatóság eszkomptált váltóival megtérült.

Faragó Dezső ezután elmondotta, hogy 1925-ben újabb veszteségek mutatkoztak, amelyek a leszámított váltók után fizetett bankkamatokból álltak elő. Újból összehívta az igazgatóságot és bejelentést tett arról, hogy a vállalat nem fizetheti tovább a bankkamatot, mire az igazgatósági tagok ezt a kötelezettséget is magukra vállalták.

A társaság ezután tovább dolgozott és 1926-ban újból szépen prosperált, mert egy nagyobb bécsi cégtől sorozatos megbízásokat kaptak. 1926. vége felé azután a vállalat igen sok adósa fizetési képtelenséget jelentett be és így ismét egy millió dináron felüli veszteség állt elő.

Az elnök: Melyik üzletfelelnél voltak veszteségek?

A vádlott: Ráth Sztévan gakovói gabonakereskedőnél 200.000 dinárt, Grünberger Adolf és Weil Vilmos noviszadi kereskedőknél 100–100.000 dinárt, Hirschl Oszkár patiskészítőkészletkereskedőnél pedig 300.000 dinárt veszítettünk.

— Nem jártak el önök vigyázatlanul a hitelezéseknél? — kérdezte az elnök.

— Hirschl még októberben 300 hold prima tehermentes föld tulajdonosa volt, novemberben pedig már tíz millió dinárral tartozott mindenfelé — válaszolta a vádlott. — Amikor láttam, hogy a teljes veszteség egymilliókétszáz ezer dinárra nőtt, ismét összehívtam az igazgatóságot és ekkor elhatároztuk, hogy felszámolunk és száz százalékban visszafizetjük tartozásainkat. Ezt közzöltük is a hitelezőinkkel.

Az elnök: Önök a körlevélben csak negyven százalékot ajánlottak fel a hitelezőknek.

A vádlott: A teljes száz százalékot visszafizettük volna és ebbe a megoldásba minden hitelező bele is egyezett, kivéve dr. Frei Imre bírót, aki rokoniával együtt 200.000 dinárt követelt tőlünk. Ő csak az igazgatóság tagjainak személyes garanciája mellett volt hajlandó belemenni az ügybe és amikor a garanciák nem kaptak meg, csődöt kért a részvénytársaság ellen.

— A hitelezők nevében — mondotta az elnök — Braun József és Fränkl Imre elmentek önhöz és akartak tekinteni a könyvekre.

A vádlott: Igen, én át is adtam a könyveket nekik, de mikor azt láttam, hogy egész vizsgálat szerűen járnak el, kiutasítottam őket.

Az elnök: Kíván még megjegyezni valót?

A vádlott: Azt szeretném leszögezni, hogy a könyveket a vállalatnál mindig pontosan és a szabályoknak megfelelően vezettük.

Faragó Dezső kihallgatása után Falcione Lajos földbirtokos, volt igazgatósági tagot hallgatták ki. El-

mondotta, hogy a társaságnak megalakulása óta igazgatósági tagja volt. 1918-ban nagy veszteségek merültek fel, likvidálni is akarták, de akkor Faragó vette át az ügyek vezetését, aki nagy szaktudással és közismert kereskedői képességeivel rendezte a részvénytársaság anyagi ügyeit. 1924-ben 930.000 dinár veszteség merült fel, amit az igazgatósági tagok fejezték 150.000 dináros váltóval fedeztek. Az összeget ki is fizették. Ő maga több, mint egy millió dinárt fizetett ki igazgatósági tagsága alatt.

Ezután Kerényi Sándor, dr. Spitzer István és Krausz Sándor igazgatósági tagokat hallgatták ki, akik lényegében azonos vallomást tettek. Kerényi felmúlta, dr. Spitzer és Krausz pedig 150–150.000 dinárt fizetett ki a társaság kötelezettségeinek rendezésére.

Dr. Gál Rezső előterjesztésére ezután előnőző könyvszakértőnek Milosevics Ljuba noviszadi kereskedelmi iskolai igazgatót hívta meg a bíróság és ezzel a délelőtti tárgyalás véget ért.

Délután három órakor a bizonyítási eljárás lefolytatására került a sor. A tanúkihallgatások során elsőnek dr. Frey Imre bírót hallgatták ki. Elmondotta, hogy mintegy kétszáz ezer dinárt helyezett el kamatra a Mezőgazdasági és Kereskedelmi részvénytársaságnál. Egyízben hallotta, hogy a társaság anyagi bajokkal küzd és Müller Gyulához, a szombori tőzsde titkárához fordult felvilágosításért. Müller kijelentette, hogy nem hiszi a dolgot, mert Faragó Dezső pontos, rendes és becsületes ember és elismerten jó kereskedő. 1926. december 2-ikán még elhelyezett egy kisebb összeget, de ezt pár nap múlva visszakarta. 1927. januárjában egy körlevelet kapott, amelyben a részvénytársaság negyven százalék kifizetését garantálta, a hátralévő összeg kifizetését pedig a künnlevőségek behajtásától teszi függővé. Ő ekkor az egyik igazgatósági tagtól garanciát kért és amikor ezt nem kapta meg, csődöt kért. Végeredményben eddig követelésének tíz százalékhöz jutott hozzá.

Faragó ezután megkérdte a vádlottat, emlékszik-e, hogy 1924-től, amikor a kamatokat a vállalat leszállította, több ízben mondta neki, hogy ha nincs megelégedve a gyümölcsözötéssel, vegye ki a pénzt. Majd arra figyelmeztette a tanút, hogy 1924. december 2-ikán ő ágyban fekvő beteg volt és amikor értesült arról, hogy dr. Frey újabb betétet hozott, telefonon nyomban intézkedett, hogy a pénzt fizessék vissza. A körlevélre vonatkozólag Faragó rámutatott arra, hogy a cirkuláré csak formaság volt, mert a társaság aktívák kifizetését nyújtották arra, hogy a hitelezők követeléseik teljes száz százalékát megkaphatják.

Bauer Ede magántisztviselő, a következő tanu elmondotta, hogy édesanyja 57.000 dinárt helyezett el a részvénytársaságnál. Ebből 25.000 dinárt visszakarta. A hitelezők nevében később meg akarta tekinteni a társaság könyveit. Faragó ezt eleinte engedélyezte, de később visszavonta az engedélyt.

Faragó Dezső erre megjegyezte, hogy akkor tiltotta el Bauert a könyvek átnézésétől, amikor látta, hogy azt nem a saját ügye érdekli, hanem egészen vizsgálóbíró szerűen jár el.

Dr. Gauder József, dr. Lalosevics Jácó csődtömeg gondnok helyettese elmondotta, hogy a jelenlegi csődvagyon 146.539 dinár.

Ezután a könyvszakértők kihallgatását kezdték meg. Popovics Dusan szombori kereskedelmi iskolai tanár, dr. Masirevics Nikola ügyvédielölt és Milosevics Ljubomir ellenőrző könyvszakértő több oldalra terjedő jelentéseket terjesztettek elő, amit Vojvodics elnök felolvasott.

A jelentések körül a könyvszakértők között vita támadt, amelyben a védők és Faragó Dezső is résztvettek.

A bizonyítási eljárást este hét órakor befejeztének nyilvánította a bíróság és a tárgyalás folytatását szombaton reggel nyolc órára tűzte ki. Ekkor került sor a perbeszédre, amelyeknek elhangzása után a bíróság kihirdeti az ítéletet.

Változékony, hűvös idő várható

Tovább tart a nyugati légáramlat

Az a hűvös levegőtömeg, amelynek beáramlása az esőzést okozta, tovább folytatta útját Kelet és Dél felé és Romániában és a Balkánon okoz lecsapódásokat és lehűlést.

Az éjjel már jórészt derült volt és a lehűlés erős értéket öltött. A minimumok a fagyponthoz nem érték el, de egyes helyeken egy-két foknyira megemeltek.

Észak- és Középeurópában tovább tart az élenk nyugati légáramlás és az egymást nyomon követő különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú levegőtömegek keveredése még mindig általánosan csapadékosossá teszi az időt.

Ezek a levegőtömegek azonban elég magasan Északon vonulnak és a Kárpátokon dél felé nemigen hatolnak át. Ausztria nyugati részei azért már péntek reggelre kaptak újabb beáramlást. Innsbruckban és Salzburgban esik az eső.

A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony, hűvös idő várható.

Szavkovics Szteván építésügyi miniszter Szuboticán A miniszter a szuboticai pályaudvaron nyilatkozott a Bácsmezei Naplónak

Pénteken délután a Bécs-beogradi gyorsvonattal átutazott Szuboticán Szavkovics Szteván építésügyi és postaügyi miniszter. A miniszter vonata délután fél hat órakor érkezett meg a szuboticai pályaudvarra, ahol *Dimitrijevic* Csedomir és *Komljenovic* Száva helyettes vasúti rendőrfőnökök, *Gregorius* állomásfőnök és *Reisz* helyettes állomásfőnök, valamint a vasúti posta főnök fogadták.

Szavkovics Szteván miniszter néhány héttel ezelőtt utazott külföldre gyógykezelés végett és egy bécsi szanatóriumban tartózkodott. Szavkovics miniszter egészségi állapotában öröndetes javulás állt be. Szuboticáig elsőosztályú kocsiba érkezett a miniszter, itt szalónkocsit várta, amelyet hozzácsatoltak a gyorsvonat szerelvényéhez.

A miniszterrel együtt utazott édesanyja és az építésügyi minisztérium kabinetjének főnöke is.

Szavkovics Szteván miniszter, a szalónkocsi szalónjában fogadta a *Bácsmezei Napló* munkatársát és érdeklődött az utóbbi hetek eseményei felől, majd mikor hallotta, hogy a dunai bánáság nepe a legnagyobb lelkesedéssel vette tudomásul az állam új elnevezését, munkatársunk kérdéseire ezt mondotta:

— Én is, úgy mint a kormány és az egész nép nagyon örülök, hogy *Jugoszláv Királyság* vagyunk. Kijelenthetem, hogy a külföld ezt a változást *Öfelsége Alekszandar* király böles államférfiúi ténykedésének tekinti, amely hatalmas lépés a konszolidáció útján. Kijelentette még a miniszter, hogy gyógykezelése után igen jól érzi magát és reméli, hogy a legközelebbi időn belül minden idejét tárcájának szentelheti.

A miniszter és kísérete hat óra után a beogradi gyorsvonattal hazautazott Beogradba.

Amanullah királyt visszahívják Afganisztánba

Habibullah Oroszországba menekült

Londonból jelentik: Pesavarba csütörtökön este Kabulból egy újság érkezett, amely *Nadir* kán befolyása alatt áll és azt tartalmazza, hogy

Vall kán, Nadir kán hívére bevonult *Kabulba* csapatainak élén. *Habibullah* pedig körülbelül harminc meghitt emberével elmenekült.

Kabulban úgy tudják, hogy *Habibullah* átjutott az orosz határon, több tisztjét letartóztatták, akik már nem tudtak idejében elmenekülni. *Amanullah* volt király régi diplomáciai megbízottja Pesavarban üdvözlő táviratot intézett *Amanullah*hoz és Berlinben élő volt belügyminiszteréhez, továbbá az angolai afgán követhez. *Nadir kán* győzelmét a Pesavarban élő afgánok nagy ünneppel ülték meg.

Valószínű, hogy *Kabul* meghódítása után *Ismét Amanullah* fog az afgán trónra kerülni.

mert híveinek száma a véres polgárháború kitörése óta erősen megnövekedett, vannak azonban sokan, akik amellet agítálnak, hogy

Afganisztán alakuljon át köztársasággá.

Köztudomású *Kabulban*, hogy *Nadir kán* maga nem vágyódik az uralkodásra és a törzsek főnökeinek *Kabulba* összehívott gyűlésén *Amanullah*ot fogja királynak ajánlani. A törzsfőnökök *Kabul* gyűlésére *Nadir kán* új alkotmánytervezetet fog vinni, hogy annak alapján helyreállítsa *Afganisztán* belső békéjét.

A víztorló fiából lett uralkodó.

Habibullah, az orosz határ felé menekült, *Nadir kán* csütörtökön ukázt adott ki, amelyben trónfosztottnak nyilvánítja a trónbitortót.

Hír szerint *Habibullah* csütörtökön már megérkezett az orosz-afgán határra.

Oroszellenes zavargások a mandzsúriai határon

A lázadó parasztok közül a szovjethatóságok száznál többet kivégeztek

Párisból jelentik: Karbini jelentés szerint az orosz-mandzsúriai határon a parasztok már hosszabb ideje ellenszegülnek az orosz hatóságok parancsainak.

A *mandzsúriai határment* parasztság ellenállása most nyílt forradalomban robbant ki, amely a parasztok fegyveres támadásában nyilvánul meg.

Az orosz hatóságok eleinte meglehetősen passzívan viselkedtek, most azonban erőlyes megtorló intézkedéseket tettek. Hír szerint

kétezer lázadó parasztot fogtak el és száznál többet kivégeztek.

Ennek ellenére a parasztok ellenállása nem tört meg, hanem újabb véres zavargások várhatóak.

Nem minden pontban sikerült a meg- egyezés Macdonald és Hoover között

Az angol miniszterelnök nem tudta Hoover elnököt engedékenységre bírni az amerikai flotta össztonnatartalma tekintetében

Londonból jelentik. A *Daily News* washingtoni jelentése szerint

Macdonald minden fáradozása ellenére sem sikerült a teljes meggyezés *Hoover* elnökkel.

Elutazása előtt *Macdonald* még egy utolsó kísérletet tett, hogy engedékenységre bírja *Hoover*t az amerikai flotta össztonnatartalma tekintetében, de fáradozása eredménytelen maradt. Ennek a hírnek a megerősítését látja a lap abban, hogy

a két államférfi tanácskozásáról kitadott kommuniké egy szóval sem említi a cirkáló össztonnatartalmának kérdését.

Miután *Macdonald* most már elutazott Washingtonból, ebben a kérdésben diplomáciai uton fogják folytatni a tárgyalásokat a két kormány között

és remélik, hogy a január harmadik hetében Londonban összeülő flottaszereplési konferencián mégis létrejön a meggyezés.

Washingtoni jelentés szerint *Macdonald* csütörtökön utazott el Washingtonból, ahol a pályaudvaron több ezer főnyi tömeg bucsuztatta. *Stimson* külügyi államtitkár kísérte ki a pályaudvarra az angol mi-

niszterelnököt, aki Philadelphiaba utazott, ahol ugyancsak sok ezer ember viharos üdvözlésben részesítette megérkezősokor. *Macdonald* csak három óra hosszat tartózkodott Philadelphiaban és tovább utazott New Yorkba, ahol a pályaudvaron díszörség várta.

Macdonald a vonaton Washington és New York között úgy nyilatkozott, hogy nagyon meg van elégedve a washingtoni látogatásával.

Az egyik washingtoni lap azt írta, hogy a nyilvánosságra hozott nyilatkozat általános frázisokat tartalmaz. *Macdonald* erre azt jegyezte meg, hogy sem ő, sem *Hoover* elnök nem gondolt részletekbe menő tárgyalásokra és hogy pontosan megszövegezett megállapodásokat létesítsen.

Eppen ezért természetes, hogy a megbeszélésekről csupán általánosságban számoltak be.

Péntek este New Yorkban a Külügyi Társaság lakomáján *Macdonald* előadást fog tartani, amelyet egész Amerikában rádión fognak közvetíteni és kíséreltet fognak tenni arra, hogy rövid hullámhosszon Angliába is továbbítsák. Ha ez sikerül, akkor *Macdonald* beszédét féljól két órákor lehet hallani Angliában.

TÖZSDE

Zürich, október 11. Zárlat: Beograd 9.12, Páris 20.31, London 25.17 ötnyolcad, Newyork 517.35, Brüsszel 72.19, Milánó 27.085, Madrid 76.85, Amsterdam 208.15, Berlin 123.425, Bécs 72.77, Szófia 3.7375, Prága 15.31, Varsó 58, Budapest 90.315, Bukarest 3.0775.

Beograd, október 11. Zárlat: Páris 223.52—225.52, London 276.30—275.50, Newyork 56.69—56.9, Zürich 97.40—94.40, Bécs 799—796, Prága 168.40—167.60, Budapest 9.91—9.88.

Szombori terménytőzsde, október 11. Buza Bácska vasut prt. 190—195. Rozs: Bácska vasut prt. 150—155. Új zab: Bácska vasut prt. 142.50—147.50. Árpatakmányai 63—64 kilós 115—125, avaszi 65—66 kilós 150—155, baranyai 66—67 kilós 150—160. Tengeri: morzsolt prt. 152.50—157.50, Bab: uzans 540—560. Liszt: 0-gg és 0-g 290—295, 2-es 265—285, 5-ös 240—250, 6-os 215—225, 7-es 180—190, 8-as 120—130. Korpa finom prt. 100—105. Irányzat: változatlan. Forgalom: 336 vagon.

Noviszađi terménytőzsde, október 11. Buza bácskai 77 kilós 190—195, bácskai 78 kilós 192.50—197.50, szerémi 77 kilós 185—187.50. Arpa bácskai 63—64 kilós 125—127.50, szerémi 63—64 kilós 125—127.50. Zab bácskai 145—150, szerémi 145—150. Tengeri bácskai csöves 70—75, Bácskai új 107.50—112.50, bácskai XII.—I. 130—135, bácskai új III. Duna 150—155, bácskai új IV.—V. 152.50—155, bácskai szárított X. 147.50—152.50, bácskai szárított X. Duna 152.50—155, bánáti Duna III. 150—155, bánáti Begej III. 150—155, szerémi új 107.50—112.50, szerémi új XII.—I. 130—135, szerémi Duna III. 150—155, szerémi szárított X. 147.50—152.50. Liszt 0-ás GG. és G. bácskai 290—300, 2-es 270—280, 5-ös 245—255, 6-os 210—220, 7-es 175—185, 8-as 115—125. Korpa: bácskai jutassákokban 105—110, bánáti 105—110, szerémi 105—110. Bab bácskai fehér 2%-os 530—555, szerémi fehér 2%-os 530—550. Irányzat változatlan, forgalom 68.50 vagon. Hajó Tisza 78 kilós 205—210, hajó Bega 78 kilós 205—207.50, bácskai hajó Duna 78 kilós 202.50—205.

Budapesti gabonátőzsde, október 11. Határidőüzlet: Buza októberre 22.81—22.94, zárlat 22.94—22.95, márciusra 25.04—25.17, zárlat 25.13—25.14, májusra 25.75—25.87, zárlat 25.80—25.81. Rozs októberre 16.80, zárlat 16.80—16.85, márciusra 19.23—19.35, zárlat 19.24—19.25. Tengeri májusra 18.14—18.23, zárlat 18.22—18.21. Készárúpiac: buza 22—23.95, rozs 16.60—16.75, takarmányárpa 15.25—16.50, sörárpa 17.50—21, köles 10.50—12, repce 51—53, tengeri 18.50—19, zab 14—15.50, korpa 11—11.25.

Csútgóli terménytőzsde, október 11. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza dec. (135) 134 hétnyolcad, márc. (142.25) 141 hétnyolcad, máj. (145.875) 145.75. Tengeri dec. (95) 94 hétnyolcad, márc. (100) 99 hétnyolcad, máj. (102.50) 102.25. Zab dec. (51.75), márc. (54.625). Rozs dec. (108) 107.75, márc. (112).

Winnipeg-i terménytőzsde, október 11. Középarfolyamok: Buza okt. (146.50) 146.25, dec. (147.625) 147 egyolcad, máj. (153.50) 153.50.

Liverpooli terménytőzsde, október 11. Zárlat: Buza okt. (9 sh. 3 d.) 9 sh. 2.75 d., dec. (9 sh. 8 d.) 9 sh. 7.25 d., márc. (9 sh. 2 d.) 10 sh. 1.25 d., máj (10 sh. 5 d.) 10 sh. 4 egyolcad d.

A sánta koldus és a fiatal urilány regénye

Formaházasság, hogy neve legyen a gyermeknek

Kolozsvárról jelentik: Hosszu esztendő óta a kolozsvári *Bartha Miklós-ucca* sarkán álldogál egy sánta, öreg koldus, aki különösen a gyermekeknek és a diákoknak a kedvence. Hetekkel ezelőtt azonban eltűnt az öreg sánta koldus. Már mindenki azt hitte, hogy az öreggel valami baj történt, de kiderült, hogy a koldus megnősült. Felesége egy tizennyolc esztendőös kolozsvári urilány lett. A nem mindennapi házasságnak érdekes története van.

A kis lonka hivatalba járt és megismerkedett egy fiatallemberrel. A barátságuk következményel mutatkoztak. A fiatal tisztviselő lány mindenáron nevet akart biztosítani születendő gyermekének. Sürgősen férjet keresett, azonban nem talált, míg végül az öreg sánta koldus vállalkozott arra, hogy eljátsza a formaférj szerepét. Kijelentette, hogy büszke lesz arra, hogy az eljövendő gyermek az ő nevével fogja viselni.

A tizennyolc esztendőös urilány és a sánta koldus diszpenzációval megesküdtek. Két hordár volt a tanu. A napokban megszületett a gyermek és a fiatal anya azonnal beadta az öreg koldus ellen a válópert. Az öreg koldus a szíveséért nyolcszáz leit, a két tanu pedig fejenként száz-száz leit kapott. A sánta, öreg koldus most megint kinn áll az uccasarkon.

A tinkturák tinkturája

A müncheni fogházban ülő aranycsináló a bíról és a szakértői bizottság előtt ólomból tiszta aranyat állított elő?

Berlinből jelentik: Ez év elején a tiroll Eppon városában súlyos szélhámosságok és családok gyanúja miatt letartóztatott egy Tausend Ferenc nevű embert, aki, mint állította, tudja az aranycsinálás titkát.

Ebben az ügyben most szenzációs fordulat következett be. Amint a letartóztatott ember védője, Pestalozzi dr., az ismert müncheni ügyvéd a lapokban közli védelemre, Tausend, a müncheni pénzverőhivatalban hivatalos és szakértői ellenőrzés mellett, alapos testi vizsgálat végrehajtása után valódi és tiszta aranyat állított elő olyan mennyiségben, amennyi a felhasználó ólommal és a hozzáadott anyagokban előzetesen nem lehetett. Ha tehát ez a kísérlet tényleg megtörtént, akkor Tausendnek sikerült a középkori alchimisták álmát megvalósítani és értéktelen fémről tiszta aranyat előállítani, mégpedig igen egyszerű kémiai eljárással.

Ismeretes még az a vád, amely alatt Tausendet letartóztatták. A megnyerő modoru és szakértőnek látszó ember német és osztrák nagyiparosokat arra bírta, hogy egy sokatigéző kémiai célra, mégpedig arany előállítására jelentős összeget adjanak. Az összeszedett pénzből különböző laboratóriumokat alapítottak és a pénz még bőségesebben folyt Tausend zsebébe, amikor ő nemcsak ismételt eredményes kísérleteket mutatott be kliensei előtt, hanem Ludendorff ajánlólévélét is megszerzte.

Tausend azelőtt bádogos volt, később pedig a falvakban csodadokorként kuruzsolt. Szenvédeyesen tanulmányozta a vegytani könyveket. Rendkívül fantasztikus, csapongó képzeletű, túlfeszített idegrendszerű ember hírében állott. Letartóztatása azért történt meg, mert finanszírozói végül is türelmetlenek lettek, amikor Tausend az aranyak beígért nagyobb mértékben való gyártását folyton halasztgatta. Amikor az aranycsinálót letartóztatták, megállapították, hogy az az ember, akinek semmije sem volt, egész sereg villának, kastélynak és háznak birtokába jutott.

Tausend vizsgálati fogságának egész ideje alatt hangoztatta, hogy az aranyállítás meggyőzésére kidolgozott módszere teljesen megbízható s a bíróság előtt be fogja bizonyítani, hogy minden állítása valóságban nyugszik. A védelem nagy szívóssággal képviselte Tausend érdekeit és a vizsgálóbíró az elmúlt napokban alkalmat adott a kuruzslónak, hogy megmutassa mit tud.

A kísérlet a fő pénzverő hivatalban folyt le, ahol

Tausendnek gondosan megvizsgált, milligrammokig le-mért anyagot és megfelelő eszközöket adtak rendelkezésére. A foglyot a leg gondosabban megvizsgálták, megnézték fogait, ruhájának minden részét, egész testét és a vizsgálat után megállapították, hogy csalást nem követhet el. A kísérleten ott volt a bíró, az államügyész, a rendőrhatalóság, a pénzverde igazgatója és egy másik pénzügyi tisztviselő, mind a kettő vizsgázott kémikus.

Ez a kísérlet éppen úgy, mint a nagyiparosok előtt végzett kísérletei, teljes mértékben sikerült.

Egy órai munka után Tausendnek sikerült néhány gramm aranyat felmutatnia. A kísérlet annyira meggyőző volt, hogy védője rögtön kérvényt adott be a müncheni legfelső bírósághoz, hogy Tausendet azonnal helyezze szabadlábra.

A tudományos körök rögtön állást foglaltak az érdekes kérdésben. Éppen úgy, mint azelőtt, most is kételkednek benne és azt állítják, hogy Tausend a szigorú ellenőrzés ellenére most is csaló. Tausend makacsul tiltakozik eljárásának menetét, mert amint mondja, nem akarja az aranycsinálást titká idegen kezre bízni. Kísérleteinél, amelyeket 1925-ben háított végre aranyra és finansirozói előtt, két receptet használt: A higanynál való eljárás alkalmával a »tinkturák tinkturáját« alkalmazta, amely ólom-klorid és kálium-hydroxyd keverékéből állott. Ezt káliummal és nátriummal olvasztotta egybe, azután higányt kevert a kutyvasz-tékhöz és amikor ismételt felmelegítette, az edény aljára több szem arany ülepedett le. A második eljárásban kálium-hydroxydot, kvarcot és vasoxydot alkalmazott. Ebben az eljárásban azonban csupán 5-3) grammnyi aranyat tudott előállítani.

A bíróság most már akarva, nem akarva teljes részletességben kell foglalkoznia az aranycsinálás elméletével.

Rendkívül érdekes momentum, hogy a müncheni pénzverde igazgatója eskü alatt hajlandó kijelenteni, hogy a vizsgálati fogoly kísérlete tiszta 14 karátos aranyat eredményezett és csak az egész eljárásnak plouzbilis magyarázatát nem tudja megadni.

A bíróságnak ezekben a napokban kell dönteni Tausend ügyében. Egész Németország közvéleménye, a tudományos és a laikus egyaránt rendkívül nagy érdeklődéssel foglalkozik a különös ügyvel, amelyről ma még senki nem tudta, hogy mi fog belőle kiderülni.

Az inkriminált freskó

Károlyi Mihály és Hock János pert indítottak egy freskó miatt, amely Kun Bélával együtt ábrázolja őket

Budapestről jelentik: Rendkívül érdekes ügy fogja legközelebb foglalkoztatni a bíróságot. Nagy Vince, volt belügyminiszter a pénteki budapesti Japokban nyilatkozatot tett közlé, amelyben közli, hogy az Országos Levéltár palotájában elkészült egyik freskó miatt történelmhamisítás és rágalmasz címén pert indít és egyuttal kérni fogja a bíróságot, hogy a freskót hivatalból semmisítse meg.

Az inkriminált freskó festését Dudits Andor festőművész öt évvel ezelőtt kezdte meg. A kompozíció a magyar történelem különböző korából vett jeleneteket ábrázol, amelyek közül az egyik a közelmúlt és a jelen eseményeit érinti meg. Nagy Vince bünyádi eljárása a mennyzeten levő hatalmas freskóra vonatkozik, amely a forradalmi idők szimbolizálja és amely hármias csoportra oszlik. Az alsó rész az összeomlást ábrázolja, jobboldalt a Károlyi-forradalom résztvevői állnak a Nemzeti Tanács zászlával és a képen gróf Károlyi Mihály és Hock János aláírják az egységesítő nyilatkozatot Kun Bélával. Balra egy emelvényen az ótágu csillag alatt a szovjeturalom emberei készülnek a gyilkolásra. Emiatt a kép miatt indítja meg a pert Nagy Vince történelmhamisítás miatt Károlyi Mihály és Hock János megbízásából, miután egy ilyen okmány aláírása nem történt meg.

Az újságírók kérdést intéztek Dudits Andor festőművészhez, a freskó tervezőjéhez és elkészítőjéhez, aki kijelentette, hogy mint művész, távoláll minden politikától és ha festett is történelmi jeleneteket, ezt csupán allegorikusan értelmezte. Dudits nyilatkozatában cáfolja azt, hogy a freskókon arcképeket festett, sőt azt állítja, hogy nem is látta soha sem Károlyit, sem Hockot, sem Kun Bélát. Azt azonban a festőművész elismeri, hogy a freskón, amelyen Horthy Miklós kormányzó portréja is szerepel, az egyik alak — aki csodálatos véletlen folytán Hock Jánosra hasonlít — pápi ruhában van.

Nemcsak politikai, hanem művészeti körökben is nagy érdeklődéssel tekintenek a meginduló per elé.

HIREK

— **Dr. Letic György püspök Sztaribecsei díszpolgára.** Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecsei képviselőtestülete ez év tavaszán díszpolgárának választotta meg dr. Letic György kikindai görögkeleti püspököt, aki Sztaribecsejen született. A díszlevelet a napokban egy küldöttség vitte Kikindára. A küldöttség tagjai voltak Sztojanov Jován görögkeleti szerb főesperes, Vujics Milan főtisztviselő, Bozsán Szvetozár főjegyző és Petrovics Jován képviselőtestületi tag. Dr. Letic György püspök a küldöttség tagjait vendégül látta ebéd.

— **Kinevezés.** Az Avala Jelenti Beogradból: Dr. Szrskics Milan igazságügyminiszter a miniszterelnökkel egyetértésben több bírósági kinevezést eszközölt ki. Többek között ideiglenes bírósági gyakorlatkórákká a becserekéri járásbíróvához kinevezte az igazságügyminiszter Milicevics Ivánt.

— **A Privilegizált Agrárbank felhívása.** Az Avala Jelenti Beogradból: A Privilegizált Agrárbank a következő kommunikát tette közzé: »A Privilegizált Agrárbank a Postatakarékpénztárak útján az összes postahivatalokhoz a járási székhelyeken és a szövetheti szövetségek útján az összes földművelésügyi szervezeteknek megküldte szabályzatát és a kölcsönkérve nyilvántartásokat. A szabályzatot ezenkívül a bank központjánál és összes fiókjainál továbbá a jelzálogbank összes fiókjainál lehet kapni. A szabályzat ára öt dinár, a kölcsönblankettáé két dinár. A bank felhívja a kölcsönkérőket, hogy kéréseiket kizárólag az ilyen kölcsönblankettákon adják be a szükséges, okmányokkal, amelyeket a szabályzat előírt és amelyek magukon a kérvényblankettákon is fel vannak tüntetve.

— **Wrangel családjá Szuboticán keresztül Brüsszelbe utazott.** Báró Nikolajevics Wrangel Péter az elhalt orosz tábornok családja pénteken délután Beogradból Szuboticán keresztül Brüsszelbe utazott. Az orosz ellenforradalmi hadsereg volt főparancsnokának holttestét, mint ismeretes, vasárnap Beogradban helyezték örök nyugalomra és temetésén Európa legtöbb államából összereseglettek az orosz emigránsok vezetői. A temetésre előtt az elhunyt tábornok Brüsszelben élő családja is és a tábornok öreg édesanyja, akik pénteken tértek vissza Brüsszelbe. A szubotical állomáson az orosz kolónia vezetői meleg fogadtatásban részesítették Wrangel családját.

— **Edgar Wallace — színgazgató.** Londonból jelentik: Edgar Wallace a világhírű bűnügyi regényíró kibérelte a londoni King Lear színházat, amelyben ezidőszent nem tartanak előadásokat. Wallace első-rangú társulatot szervez és főként saját darbjait fogja színpadra hozni az új színházban.

Hogy fogott el az angol király harmadik fia egy szélhámost?

Herceg, aki álhercegnek adja ki magát

Mulatságos kalandban volt része az elmúlt héten az angol király harmadik fiának, Gloucester hercegének, aki egy norvég fürdőhelyen nyaralt, természetesen inkognito-ban.

Lgyserű angol állampolgárként volt bejelentve és a csinos fiatal ember így is nagy sikereket aratott az előkelő társaságban. Részt vett — a walesi herceg mintájára — minden nagyobb mulatságon, táncversenyen, futballmeccsen, teniszmérkőzésen. A nők rajongtak érte, tömegesen kapta a meghívásokat.

Egy nap, amint nyugodtan üldögélt a klub terraszán, újságot olvasva, idősebb ur lépett melléje és mély tisztelettel így szólt hozzá:

— Herceg, én felismertem önt...

A herceg ridegen felelt:

— Ön bizonyára a Gloucester herceggel téveszt össze. Mások is mondták már, hogy erősen hasonlítok hozzá. Névem Durrand.

Az öreg ur bócsánatot kért, de látszott rajta mennyire meglepi a »feltűnő hasonlatosság.« Harmadnap ismét felkereste az állítólagos Durrandot.

— Mondja uram — kezdte rövid bevezetés után — miért nem kamatoztatja ezt a ritka hasonlatosságot?

— Hogy érti?

— Ugy ahogy mondok.

— És kirukkolt a dologgal.

— Rongteteg pénzt kereshetne vele és úgy élhetne, mint egy herceg. Sőt még annál is jobban. Mert a hercegek rendszerint nem veszik ki részüket a dicsőségből és csak ritkán sütkéreznek a népszerűség fényében. Tiltja a jóízűség és az ettikett. Tulajdonképen nem is károsít meg vele senkit. Önt én felléptetném, mint Gloucester herceget...

A herceg az első pillanatban ki akarta dobni a különös idegent, de aztán belement a tréfába. Az öreg pedig hévvel folytatta:

— Érti már?

— Igen, kezdem kapiskálni...

— No végrel.

— Közelebb hajolt.

— Szóval elhíresztelek mindennit, hogy itt nya-

ral a herceg. De persze szigorú inkognito-ban. Ön máris népszerű a fürdőző közönség előtt. Szívesen elhiszik majd, hogy az angol király fia. Azoknak pedig, akikkel már jóban van, hizelegni fog a dolog.

— De mi lesz a hasznom ebből? — kíváncsiskodott az ál-Durrand.

— Einye már, ne legyen olyan naiv!

— Becsületszavamra sejtelnem sincs róla, mire gondol!

Az öreg végigmérte.

— Tényleg. látom már kezdővel van dolgom.

Aztán kifejtette széleskörű »munkaprogramját«:

— Ön kétszón fog kérni a nyaraló milliomosoktól. Azt fogja mondani, hogy momentán haragban van felségem édesapjával... boldogan állanak majd rendelkezésére. És a hölgyek... itt van ez a temérdek amerikai miss, vagyont érő briliánsokkal felcímézve...

A herceg elvállalta az álherceg szerepét. Az öreg tolvaj boldogan dörzsölte a tenyerét. Ment minden, mint a karikacsapás. Azt hitte, hogy a naiv fiatalemberrel könnyű munkája lesz. Amikor aztán a herceg átadott neki egy bördöt, amely — szerinte ékszerrel volt tele, az öreg rákiáltott:

— Meneküljön ha kedves az élete! A rendőrség mindent tud! Ma'd Londonban találkozunk!

De az álherceg csudálatoskép nem ijedt meg.

— Megvárom a rendőrséget.

— Be'ond! Önyilkos akar lenni? — és el akart szökni a bördöddel.

A herceg azonban visszatartotta. Közben tényleg megérkeztek a rendőrség emberei. Az öreg nagy csudákozására nem az álherceget, hanem őt fogták le.

— De hisz ez egy csalól! — kiáltotta dühösen — mért hagyják futni?

A rendőrtisztvisel komolyan felelt:

— Mert egy szimpátiikus fiu... — és továbbra is felségnek szólította az »álherceget«, míg az öreg megbillentétek.

Csak a börtönben tudta meg, hogy egy »valódi« herceggel hozta össze a balszerencsése...

— A nagy állami átalakulás nem marad nyomtalanul a Bácsmegeyi Napló vasárnapi irodalmi mellékletében sem. Közöljük dr. Dosen Mirko tudományös értéki és érdekes fejtegetését arról, hogy *Miért vagyunk Jugoszlávok?* A magyar-szerb kulturközeledés eszméjét szolgálja a legtekintélyesebb magyar irodalomtörténeti revünek a Budapesti Szemle-nek Szerb költők magyarul című cikke, amelynek befejező részét közli a Bácsmegeyi Napló. Az újonnan megindult szerb irodalmi folyóiratot, a *Raska*-t is ismertetjük s az első számból több modern szerb költő versét is közöljük magyar fordításban.

Baedeker nagy tetszéssel fogadott szatirikus novelláját, a Harun al Rasid-ot is folytatjuk. Az inkognitóban utazó császár utban van most hazafelé.

Novellákat közlünk még Sz. Szigethy Vilmostól: Péter bácsi a galambokkal, Quasimodo: Glicerín könyvek, Terecsényi György: A boszorkány, Sipos Iván: Az erősebb, Somly Károly: Rajkó viszontagságai, Kristály István: Októberi muzsika, Blazsek Ferenc: Csendélet, Szász Márton: Az ideális nő címen. Novellát írt a Napló történelmi regényének pályanyertes írója, Arányi Jenő is Pityu-pityu cím alatt egy pupos kis gyerek tragédiájáról.

Eredeti és fordított versek szerepelnek: Kosztolányi Dezső (Kínai versek), Vidor Imre (Avigdor Hamcise: Határtalan napjaim), Harsányi József (Vasziljev Dusan, Leskovac Mita, Tartalja Guidó versei), Tamás István (Ujversek), Berényi János (Virágének).

Kosztolányi Dezső a Kritikáról ír, Magister folytatja az annyira érdekes Filmtekerések című rovatát, Kemény István pedig az öngyilkossági járványról ír megszívlelendő sorokat.

Történelem apró történetekben s Tere-tere rovat egészíti ki a mellékletet.

Könyv—Film—Rádió mellékleten a rádió műsoron kívül érdekes filmhírek, könyvismertetések, irodalmi és színházi riportok vannak.

Az *othon* melléklet cikksorozatát kezd arról a minden háziasszonyt s leendő vendéget érdeklő témáról, hogy mit adjunk a vendégeknek. A cikksorozat elolvasása után a vendégek is nyugodtan mehetnek ebédre, vacsorára, uzsonnára jó ellátásban lesz részük s a háziasszonyok egy hatalmas gondkomplexumtól szabadulnak meg. Ismertetjük a nyerskoszt lényegét, divatképet, recepteket és praktikus tanácsadókat. A *Habostortá*-ban ifjúsági regényt, eredeti meséket és történeteket hozunk.

Az 56 oldalas szám ára 4 dinár s minden újság-árusnál kapható.

— Rem's lett a sakkvilághajnoksági meccs tizenegyedik játszmája. Heidelbergből jelentik: Szerdán este folytatták a sakkvilághajnoksági mérkőzésnek a 41. lépésben felveszített tizenegyedik játszmáját. A 41-ik lépést a világos hábakkal játszó Aljechin adta le horitékban. Az újakezdés után hat lépés és a tempó történt. Látszott, hogy a mesterek alaposan áttanulmányozták, az összes lehetőségeket. A 47. lépésben Aljechin váratlan lépést tett, amely felett Bogoljubov hatvanhat percig gondolkodott. Bogoljubov lépése után viszont Aljechin gondolkodott hosszasan, majd tisztádozatot hozott. Ez a meglepő áldozat mentette meg a világhajnokot a vereségtől és biztosította a remist. Csinos fordulatok után Bogoljubov visszaadta az áldozott tisztet, vezércsere következett és az egyetlen futárévjárást remisre adták. Ezzel a játszmával a világhajnoki mérkőzés második, Heidelbergben lejátszott szakasza véget ért. A harmadik szakaszt, amely nyolc játszmára terjed október tizenegyedikén kezdik meg Berlinben. A világhajnoki mérkőzésben Aljechin öt, Bogoljubov két játszmát nyert, míg négy játssza remis lett. A hátralevő tizenkilenc játszmából Bogoljubovnak 11½ egységet kellene elérni a győzelemhez, de ez a teljesítmény ezután lehetetlennek látszik.

— A belga király lakomát adott Doumergue és Briand tiszteletére. Brüsszelből jelentik: Doumergue francia köztársasági elnök és Briand külügyminiszter csütörtök este Albert király vendégei voltak, aki a királyi palota dísztermében fényes lakomát rendezett tiszteletükre. A lakomára kétszázötvenen voltak hivatalosak. Albert király pohárvisszöntöt mondott Doumergue elnökre és a francia nemzetre, Doumergue pedig válaszában azt hangoztatta, hogy brüsszeli látogatása nemcsak saját óhaja, hanem az egész francia nemzet kívánsága volt.

— A Tolnai Világlapja új száma az érdekes képek és olvasmányok gazdag tárháza. A népszerű hetilap, amely külön regénykötetet ad mellékletül, a Literária árusitójánál kapható.

— A román vasutasok egyrésze nem vállal felelősséget az utasok életéért. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága nemrég rendeletet adott ki, amelyben takarékossgát szemponthól leszállította a vonatok kísérőszemélyzetének számát. A rendelet nyomán a vasutasok egyrésze memorandumot nyújtott át a vezérigazgatóságnak, közölve, hogy a személyzet leszállítása a szolgálat zavartalan menetét akadályozza és ezért a személyzet a jövőben elhárít magáról minden felelősséget az utasok életéért vagy csomagjaikért. Kérjük az igazságügyminisztert — mondják a vasutasok memorandumukban — hogy a mai naptól kezdve tekintsen bennünket felmentve minden felelősség alól az esetleg bekövetkező szerencsétlenségekért, mert a személyzet lecsökkenése folytán nem vállalhatjuk ezt a nagy felelősséget.

Állandóan raktáron tartunk

40

féle legmodernebb rádiókészüléket

5

évvél előztünk meg minden más, rádióval is foglalkozó céget az újdonságok bemutatásában. Bármilyen gyártmányu rádiókészüléket

első kézből szerzünk be és ezért a legolcsóbban szállíthatunk

Konradh d. d. Subotica

és összes fiókjai

— Három és félhavi fogházra ítélték lopásért egy grófnőt. Berlinből jelentik: A moabiti törvényszéken pénteken tárgyalták a lopással vádolt Monroy Helda grófnő bűnügyét. Monroy Helda menyasszonya volt egy leszerelt testőrkapitánynak, aki nem tudott álláshoz jutni és így nem vehette el menyasszonyát. A grófnő egy alkalommal azt mondta vőlegényének, hogy ő a születési nagy vagyon örökösét, amelyet azonban a nagynénje kezel és felajánlotta támogatását. A vőlegény elfogadta a támogatást és már ugy volt, hogy meg is esküszik, amikor bekövetkezett a szomorú eset. A grófnő nagynénje ugyanis észrevette, hogy egyik értékes családi ékszere eltűnt. A tettest azonban nem sikerült elfogni. Végül is magán-detektívot bíztak meg a nyomozással, aki azután tettenérte Monroy grófnőt, amint újabb lopást akart elkövetni. A vőlegény, amikor megadta, hogy mi történt, agyonlőtte magát. A bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki egy rendbeli lopás és egy rendbeli okirathamítás büntetésben és három és félhavi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

— Nem vallott kudarcot az angol léghajóépítés. Londonból jelentik: Lord Thomson légügyi miniszter Hullban tartott beszédében azok ellen fordult, akik becsmérlő kritikát gyakoroltak a két új angol léghajóról. Új kísérletről van szó — mondotta a miniszter — és az R. 100 és R. 101 az első személyszállító léghajók, amelyeket Angliában építettek. A léghajók építésénél sok új eszme került kivételre és mindenekelőtt az ízembiztonságot tartották szem előtt. Az angol léghajóépítést lassú és óvatos tempóban kell fejleszteni és a túlságos türelmetlenség nem helyénvaló.

— Betörték a szontoi vasúti vendéglőbe. Szontáról jelentik: Csütörtökön éjjel ismeretlen tettesek be-törték a szontoi vasúti vendéglőbe, ahonnan negyvszáz dinár készpénzt és háromszáz dinár értékű dobtáru-árut vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Winterry Szubotícán. Winterry, a kiváló grafo-logus, szlovéniai és külföldi körutja előtt néhány napig Szubotícán tartózkodik. Wilsonova ulica 8, szám alatti lakásán fogad látogatókat.

— Lopásért nyolc év. Beogradból jelentik: A beogradi törvényszéken pénteken tárgyalták Tatic Milivoj és Damjanovic Nikola barajevói napszámok lopási ügyét. Tatic és Damjanovic Tosics Dragoljub barajevói kereskedő raktárából háromezerhat-száz dinár értékű búzát loptak el. A bíróság Damjanovicot nyolc, Taticot pedig öt évi börtönrre ítélte.

— Megéte gyermekét. Beogradból jelentik: A sabáci törvényszék csütörtökön ítélkezett Szavics Jovánka sabáci munkaslány felett, aki három hónapos törvényszéki cseszesemőjét a kúba dobta. A tárgyaláson a vádlott eszlénylány azzal védekezett, hogy a gyermek már halott volt, amikor a kúba vetette. A tanak és a boncolás eredménye azonban megcáfolták Szavics Jovánka állítását és a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása, valamint a perbeszédnek elhangzása után öt évi börtönrre ítélte a gyermekgyilkos anyát. Az ítélet ellen ugy a vádlott, mint az ügyész felbuzást jelentettek be.

— Clemenceau emlékiratain dolgozik. Párisból jelentik: Az Echo de Paris egy munkatársa beszélgett Clemenceauval, aki kijelentette, hogy szö galman dolgozik emlékiratain, amelyek legközelebb gyának megjelenni. Könyvében minden harag nélkül nyilatkozik azokról az eseményekről, amelyekben részt-vett és azokról az emberekről, akikkel érintkezett. — Megvédoltak engem — tette hozzá. — Védekezni fogok, de nem feledkezem meg azoknak dicsőségéről, akik rákényszerítettek, hogy beszéljek.

— A szubotical tartalékos tisztek egyenruhában vesznek részt a vasárnapi ünnepélyen. A szubotical tartalékos tisztek egyesülete felhívja az összes tartalékos tiszteket, hogy vasárnap, október 13-ikán délelőtt tíz órákor egyenruhában feltétlenül jelenjenek meg az ünnepélyen, amelyet a város lakossága az állam új elnevezése alkalmából rendez. Gyülekezés a város háza előtti Karagyorgyev-teren a tisztek részére külön kijelölt helyen.

— Csak szavazati joggal bíró tagok vehetnek részt a noviszadli Matica október 27-iki közgyűlésén. Noviszadról jelentik: A Matica irodalmi bizottsága és igazgatósága pénteken este hét órákor dr. Popovics Milán alelnök elnökletével ülést tartott, amelyen az e hó 27-ikén megtartandó folytatólagos közgyűlés elő-készületeit beszélték meg. Az ülésen a közgyűlés rendjének és zavartalan lefolyásának érdekében elhatározták, hogy a gyűlésterembe csak azokat a személy-lyeket bocsátják be, akiknek szavazati joguk van. Azok, akik kérték a Maticába való felvételüket, de ügyükben még döntés nem történt, csak a karzatról hallgathatják végig a közgyűlés lefolyását.

Afganisztáni helyzetkép

A harcmező ott délen ismét Felmutathat párezer hullát Az ütközetet Nadir kán nyerte Végleg kiverte Habibullát...

Most Ananulla lesz az ur ott Remélhetőleg mind a siring Hire most jut zenitre s terjed A zenitől egész a —Nadirig...

(— czeni.)

— Dinamitrobantással oltottak el egy kigyulladt amerikai földgázkutakat. Londonból jelentik: Az oklahomai petroleumterületen egy kigyulladt földgázforrást dinamitbomrával oltottak el. A bombát egy aszbeszt-ruhába öltözött tüzoltó helyezte el és villamoskészülékkel robbantották fel.

— Szent fehér elefántok harca. Ratnapura brit kolombiai városban nagy buddhista körmenet volt. A körmenet legfontosabb programja a két szent fehér elefánt találkozása volt. Az egyik fehér elefánt a buddhatemplom bejáratánál várakozott a körmenetre, amelynek élén a másik fehér elefánt haladt. Harsány gongütések kíséretében érkezett meg az ünnep menet a templom elé. Mikor azonban a két szent fehér elefánt megpillantotta egymást, óriási botrány támadt. Az elefántok dühös trombitálással rohantak egymásra és vad ormánycsapásokkal ütlegelték egymást. Pokol riadalom támadt, a tömegben mindenki hanyathiomik menekült. A szent fehér elefántok programkivüli nézeteltérése jó tíz percig tartott és végül is az egyik fehér elefánt knockoutolta a másikat. Verekezés közben a szent elefántok agyontapostak egy buddhista papot és több nézőt súlyosan megsebesítettek. A buddhisták vértanunak tekintik az agyonütött fehér elefántot és ünnepélyes keretek között fogják máglyán elégetni. A gyilkos elefántot viszont nyomban el-bocsátották az egyházi szolgálatból és felajánlották egy angol állatkereskedőnek, aki azonban nem merte megvenni.

Közhőség, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirofen. Gyógyszertárakban kapható.

— Ördögök, gyógyszerek és orvosok. Ugy látszik, ma már betegnek is kellemesebb lenni, mint pár évvel ezelőtt. Ezt tudjuk meg dr. Howard W. Haggard angol orvos könyvéből, amelynek címe: »Ördögök, gyógyszerek és orvosok«. Megtudjuk a könyvből, hogy egészen a múlt század közepéig ismeretlen fogalom volt a narkózis. A sebészek az asztalhoz kötötték pácienseket és minden altatás és érzéstelenítés nélkül kezdték őket vagdosni. Néha, amikor nagyon fájdalmas operációról volt szó, a sebész annyi alkoholt itatott a beteggel, hogy az teljesen elvesztette föle az eszméletét. Különös orvosságokkal dolgoztak régebben az orvosok. Egyik igen gyorosi orvosság volt a porrá örölt burgonya, amelyet különböző betegségek ellen írtak fel az orvosok. II. Károly angol király egy ízben súlyosan megbetegedett. Az orvosok először kétszer eret vágtak rajta, majd a következő orvossággal gyógyították: antimon, só, keserűfű, fahéj, trüsszentő por, fehér bor, abszint és végül löheromag »öfelsege agyának erősítésére«. Egy időben gyakran gyógyították a gazdag embereket forró folyadékban feloldott gyöngyökkel.

— Munkások, pincéret és élelmiszerárak alkalmazottak ingyenes orvosi vizsgálata. A szociálpolitikai és közegészségügyi miniszter augusztus 29-ikén kelt 21.365. számú rendeletével elrendelte, hogy az összes községi, járási és városi orvosok kötelesek teljesen díjmentesen megvizsgálni azokat a munkásokat, pincéreket és élelmiszerárak alkalmazottakat, akik hozzájuk fordulnak bizonyítványért. A rendeletet a miniszter a ragályos betegségek leküzdéséről szóló törvény 50. és 51. paragrafusára alapján adta ki.

Használati utasítás

Szükszoruásnál: { Felnőtteknek 1 nagy kanál: 1
Gyermkeknek 1 kis kanál al
tejjel vagy vízben

Gyógyszertárakban és drogériákban 1 csomag ára használati utasítással együtt 4 dinár. Postán szétküldi ALGA laboratórium, Sušak. A megrendeléshez csatoljon 20 dinárt készpénzben vagy bélyegeken 5 csomagra.

A gyomrot és beleket **Minden gyomorbaajt**

gyorsan kellemesen **biztosan és gyorsan**

fajdalom nélkül • megszüntet! **tisztítja és erősíti**

MAGNA PURGA **MAGNA PURGA**

por **por**

Használati utasítás

Gyomorbajtál: { Végy egy káshétyvi MAGNA port
egy kis vízben feloldva minden
étkezés után.

— A ljubljana rádió is játssza dr. Schwerer Rudolf tangóját. Beeskerekről jelentik: Dr. Schwerer Rudolf beeskerek orvos és zeneszerző »Mikor Velence cipihen« című tangója a siker újabb állomásáig jutott el. A ljubljana rádióadóállomás igazgatója most értesítette dr. Schwerert, hogy tangóját felvette állandó műsordarabjai közé és először szeptember 30-ikán adták elő a stúdióban. Ugyancsak a tangó sikerének egyik jele az, hogy a zagrebi »Svijet« című képes folyóirat legújabb száma zenei műmellékleteként közli Schwerer dr. kompozícióját, amelyhez »Rosmarina« címen stilszerű, hangulatos horvát szöveget is írtak.

— Zászlószentelési ünnepély Novibecejei, Szaribecsejéről jelentik: A novibeceji Szt. társulat zászlószentelési ünnepélyt tartott. A zászlóanyag tisztet Rohonczy Gedeonné vállalta, akit az ünnepi menet zeneszövege mellett a templomban a zászlószentelési ünnepélyen Kovács István pápai prefektus, beeskerekéi példános is részt vett és az új zászlót beszentelte. Utána ünnepi szent misét celebrált fényes pápi segédlel. A vendégpapok tiszteletére Ambrus Arthur novibeceji főesperes díszbédet adott.

— Országos kirakodóvásár Szaribecsején, Szaribecsejéről jelentik: Vasárnap Szaribecsején országos kirakodó vásár lesz.

— Az oszjeki betörőbanda a bíróság előtt. Oszjeki fekről jelentik: Az oszjeki törvényszéken a napokban tárgyalják annak a betörőbandának a büntetését, amely az év előjén a városban és a vasútállomáson a betörések egész sorozatát követte el. A banda tagjai: Kovács Iván, Plačsko István, Janc István, Cerovszki Viktor, Borbély György, Grün Lajos, Imleiner Adolf és Mayer Ferenc fiatal legények voltak. Többek között betörték a Keiser és Stark csokoládégyárba, Domesafé cukó káuzletbe, Reit vendéglőbe, Tóth Margit fűszerkereskedésébe, az oszjeki Tejszövetkezetbe és még számos más üzletbe. A vasútállomáson elkövezték vagonfosztogatások során a banda 100.000 dinár értéket meghaladó árut lopkodott össze és azt potom áron értékesítették. Plačsko, Grün és Cerovszki kivételével a betörőbanda főbb tagja kézrekerült. A bíróság Janc Istvánt háromévi, Borbély Györgyöt kétévi, Kovács Ivánt egyévi, Imleiner Adolfot négy napi, Mayer Ferencet pedig két napi elzárásra ítélte.

— Közrekerült egy szlavóniai rablógyilkos. Oszjeki fekről jelentik: A Vukovár—bradini országúton két héttel ezelőtt meggyilkolták Bekics Csedó jómódú bradini kereskedőt. Bekics Csedó a kritikus napon kecsijával Vukováron volt, ahol üzlete részére újabb rendeléseket eszközölt. A rendeléseket rögtön kifizette és a megmaradt harminc dinárát hazafelé indult. Vukovár—bradini úton egy ismeretlen ember leütötte és kifosztotta a kereskedőt. A lovak maguktól hazatértek és a kecsiban vérbefagyva találták a kereskedőt, aki nemsokára meghalt és magával vitte a sárba a gyilkosság titkát. A véletlen most a csendörök kezére jutatta a gyilkost. Sztanisavljevics Ignác huszonhat éves vukovári rovtomtu fiatal ember, a napokban betört szülei házába és ellopott kétezer dinárt. Az esetet jelentették a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Másnap a fiú, aki nem tudta, hogy szülei feljelentést tettek a csendőrségen, ismét be akart törni a szüleikébe, mivel a lopott pénzt már elkártyázta. A csendörök azonban elfogták. Kihallgatása alkalmával a betöréseken kívül beismerte, hogy meggyilkolta Bekics Csedót. A gyilkost átadták az oszjeki ügyészségnek.

— Házasság. Zsanja Etelka és Bory János Szolnok folyó hó 12-ikén d. e. 12-10-kor tartták esküvőjüket a Szent Ferenc-rendiek templomában. (Minden külön értesítés helyett).

— Szaribecsej pótadója. Szaribecsejéről jelentik: E napokban készült el a községi költségvetés terveze. A tervezet szerint a huszonkétezer lelket számláló és 42.000 katasztrális hold határral bíró Szaribecsej 1928. évben 490 százalék volt a pótadó, de mert az 1929. évben a kiadás 1.154.441 dinárral emelkedett, a bevétel pedig 1.154.441 dinárral csökkent, a pótadó százalékaránya is megemelkedett. Az előjáróság kimutatása szerint a város bevétele 3.612.965,88 dinár, kiadása 7.107.682,04 dinár, az így mutatkozó 3.494.720,61 dinár deficitet az 559.968 dinárt kitevő állami adóalapra, mint községi pótadót vetik ki 200, illetve 960 százalék arányban.

— Orvosi hír. Dr. Koch Imre fogorvos Szaribecsen rendelését újból megkezdte.

— Engesztelőnap ientisztiszeletet rend'e a szubotical zsidó templomban. Ünnep beköszöntője (Kol nidré) vasárnap délután öt órakor. Reggeli ima hétfőn kezdődik félhétkor és tart félzig. Tóraolvasás, szónoklat és halottak emlékezte (mazkir) félhétől félhétizenkettőig. Muszaf ima kezdődik háromnegyed tizenkettőkor és tart három óráig. Délutáni (mincha) ima kezdődik három órakor, záróima (neila) kezdődik negyedötökor.

— Autóbaleset a tornyospuszta országúton. Szentáról jelentik: Kajári Gábor szentai kereskedő teherautója a tornyospuszta országúton defektus következtében felborult. Utasai közül Burány Vince kereskedő súlyosabb sérüléseket szenvedett.

— Hauser Endre bécsi sikere. Hauser Endre, a nagytehetségű, fiatal szubotical származású hegedűművész eddigi sikereit ismét gyarapította. Szombat este tartotta meg első hangversenyét Bécsben, olyan sikerrel, ami a fiatal hegedűművész szépen induló pályáján örvendetes stációt jelent. A bécsi sajtó egyértelműen a legszebb méltató jelzőket juttatja kritikáiban a fiatal hegedűművésznek, akinek sikerét talán az jellemzi a legjobban, hogy már ebben a hónapban újabb hangversenyt rendez Bécsben a Grosses Konzerthausban a bécsi filharmonikus zenekar közreműködésével. Hauser Endrőnek Európa zenei központjában, az osztrák fővárosban aratott komoly sikere legszebb ígéret arra nézve, hogy a kiváló fiatal hegedűművész külföldi turnéján mindenütt a legszebb eredménnyel fog szerepelni.

— Elrendelték a vizsgálat fogságot a noviszadi teherpályaudvar sikkasztó pénztárnoka ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi endőrség a noviszadi állomásfőnökség feljelentésére néhány nappal ezelőtt letartóztatta Käfer Lajos noviszadi fűtőházi pénztárnokot, akit 285.000 dinár állami pénz elsikkasztásával vádolnak. A rendőrség Käfert átadta az ügyészségnek. Papricsics Milán vizsgálóbíró, Käfer ellen pénteken elrendelte a vizsgálati fogságot. Käfer megnyugdott a vizsgálóbíró döntésében, amely így jogerőssé vált.

— Szabadlábba helyezték a noviszadi tisztotthon letartóztatott vendégülőst. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta Peikert Ferenc noviszadi vendégülőst, a tisztotthon bérülőjét, aki ellen több noviszadi kereskedő és iparos feljelentést tett csalás miatt. Peikertet a rendőrség átadta az ügyészségnek. Papricsics Milán vizsgálóbíró azonban megszüntette Peikert ellen az eljárást és elrendelte azonnali szabadlábahelyezését.

Pr. baszántás az új Fordson Traktorral!

Stai Vrbovan Schelken Pál ur szállásán vasárnap, hét óra és kedden, f. évi október hó 13., 14., és 15.-én Diócs. k. t. Ford Dealer noviszadi cég próbaszántást rendez. A szántás délelőtt és dé után. Esetleges utabiztosítással szolgál a fentnevezett cég Noviszadon, vagy Sántha György a novibrbasi alképvisező Novibrbas, Telefon 52

— A Színház Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes képek, cikkek, regény- és kottamelléklet, valamint gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmelléklettel Drégely Gábor »Valaminek történni kell« című új vígjátékát közli. A Színház Élet a Literária árusítóinál kapható.

— Ünnepi istentiszeletet a szubotical zsidó templomban. Az állam új nevének ünnepi manifesztációja alkalmából vasárnap délelőtt kilenc órakor a szubotical zsidó templomban diszisztiszeletet lesz. Az előjáróság felkéri a hitközség tagjait, hogy a templomban, valamint az ünnepi felvonulásban teljes számban vegyenek részt.

— Ignis J. Wirth tüzianyagkereskedés Palicsi-úton, fa koksztot és tűzfát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

— Emlékmű a Petrovaradinban meghalt orosz hadifoglyoknak. Noviszadról jelentik: A noviszadi orosz Matica vasárnap szenteli fel a Petrovaradini katonai temetőben az 1915—1918 évek között Petrovaradinban elhalt orosz hadifoglyok emlékére felállított emlékeresztet. Az ünnepélyen a katonai és polgári hatóságok testületleg vesznek részt.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy béműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelenkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Kosmetikai Intézetemben a legmodernebb szépségápolást garancia mellett végzem. Szépülék végleges kikézelése elektrolizissal (többé nem ujulnak meg). Hajszálakat, szemölcsöket nyomtalanul távolítok el. Saját készítésű szepüló, májfolt, mitesser, pattanás elleni és arcfehéřítő szerek otthoni kezelésre, puderek, szappan, krém, arcvíz stb. kaphatók. Vidéki megrendelésre utánvétellel küldök. Tanítványok kiképzése. Roth Olga Szubotica, Kralja Alekszandra ul. 4

25% -ot megtakarít, ha szőrmeszükségletét már most a főszezon előtt

beszerzi Spitzer Lajos szüics szőrmenagyáruházában

Subotica, Sokolska ul.

KÖZGAZDASÁG

Meg kell szervezni agrártermékeink közvetlen eladását a külföldi piacokon

A Privredni Pregled cikke a tengeri értékesítéséről és a jugoszláv-magyar-román eladási kartellról

Beogradból jelentik: A kukorica árának állandó lemorzsolódása és szinte valószínűtlenül alacsony nívója mindjában aggodalomba ejti nemcsak a legközvetlenebbül érdekelt agrárköröket, hanem az összes többi gazdasági tényezőket is. Világos ugyanis, hogy legfőbb mezőgazdasági exportcikkünk értékesítkése kedvezőtlenül befolyásolja kereskedelmi és fizetési mérlegünket. Az idén bekövetkezett az a szokatlan jelenség a nemzetközi gabonakereskedelemben, hogy a hazai árak már huzamosabb ideje a világparitáson jóval alul mozognak. Emellett a hazai terménytőzsdék jegyzései között is állandó disparitás mutatkozik. Ugy az érdekelt szakkörökben, mint az illetékes kormánykörökben is sokat foglalkoznak ezeknek az anomáliáknak a leküzdésével. Különben mióta Magyarország felvette a három dunai agrárállam eladási kartelljének a tervét, szerepel ez a kérdés állandóan napirenden a gazdasági közvélemény előtt.

Egy komoly beogradi közgazdasági lapban, a *Privredni Pregled*-ben most rendkívül érdekes hozzászólást olvasunk ezekről a problémákról: dr. Palics Emil nyilatkozatát a kukorica áresése cím alatt. Palics Emil kétségtelenül egyik leghívatottabb ismerője ennek a kérdésnek, hiszen mint két terménytőzsde (a noviszdai és szombori) és a vajdasági malomszövetség megalapítója sokáig igen aktív részt vett a mezőgazdasági termékek értékesítésének a megszervezésében, viszont mint közvetlenül nem érdekelt fél objektívebben is tudja megítélni a helyzetet. Az alábbiakban mi is ismerjük Palics Emil okfejtését, kiegészítve az ő tabelláit a legújabb tőzsdéi jegyzésekkel is.

— Juliustól máig — mondja Palics Emil — tanulmányoztam a bácskai prompt morzsoló kukorica ár alakulását és összeállítottam egy táblázatot az átlagos legmagasabb árfolyamokról a beogradi, noviszdai és szombori tőzsdéken. A táblázat a következő (az árak 100 kg. dinárban):

Julius	Beogr.	Novisz.	Szomb.
4—5	217.50	218.75	210.—
18—19	215.—	210.—	210.—
25—26	210.—	210.—	210.—
Augusztus			
1—2—3	215.—	210.—	208.33
8—9—10	215.—	210.—	207.50
15—16—17	210.—	205.—	202.50
22—23—24	205.—	193.75	196.67
29—30—31	205.—	193.33	186.67
Szeptember			
5—6—7	185.—	180.—	168.75
12—13—14	170.—	168.33	160.—
19—20—21	165.—	160.—	153.33
26—27—28	165.—	155.—	148.33
Október			
3—4	160.—	145.—	150.—

— Mint a táblázatból látható, az árak gyakran jelentősen eltérnek egymástól, a különbség némely napokon 16.— dinárba is rug. Ezt legegyszerűbben a szállítási költségek közötti különbséggel lehet megmagyarázni, ha az árak a belső fogyasztás számára, az ugynevezett passzív vidékek számára kötött üzletek szerint alakulnak ki. Ez a különbség körülbelül 2.40—5 dindrt tesz ki Szombor javára — vagyis Szombor ennyivel lehet drágább a Bródon tuli vidékek relációjában. Fordítva áll a helyzet a Beogradon tuli relációjában. De így is még mindig magyarázat nélkül marad a további mintegy 11 dindri különbség. Ennek a különbségnek az oka alkalmasint spekulációs jellegű, ami egészen természetes egy kifejezetten tőzsdéi cikknél.

— Ami a tőzsdéi és lokális árak közötti különbséget illeti, azok gyakran még nagyobbak és megmagyarázhatók, ha nem is igazolhatók, tisztán helyi jelentőségekkel és okokkal, mint raktárak hiánya, a szállítás nehézségei, sőt lehetetlensége, a vasuti és hajózási berakodó állomásoktól való távolság, a Száva alacsony vízállása stb.

A délamerikai konkurrencia

— A kukorica őrítési áresésének a hazai tőzsdéken a legtöbb oka a múltévi gyenge termés, amely miatt egyáltalában nem volt kivétel és az idei rekordtermés. Ennek folytán a kukoricát a külföldön kell elhelyezni, az árát pedig összhangba kell hozni a legnagyobb kukoricatermelő és exportáló országgal, vagyis Argentínával. Figyelemmel kell tehát kísérni a buenosairesi ár alakulását is. Erre nézve felállítottam egy külön tabellát és átszámítottam a hazai és buenosairesi tőzsdéi árakat hamburgi paritásra. A buenosairesi árakat mindig hat héttel későbből vettem, amennyi időre

van szükség, hogy a hazai tőzsdéken kötött kukorica Hamburgba érjen. Minthogy az ár Brailán keresztül megy, Noviszdánál 2 dinárral Szombornál pedig (Apartin) 4 dinárral számítottam többet, mint Beogradnál. A szállítási és egyéb költségek 100 kilogrammonként Hamburgig Beogradtól 52, Noviszdától 54 és Szombortól 56 dindrt tesznek ki.

— A paritások Hamburgban dinárookban a következők:

Julius	B.-Aires	Beograd	Noviszd	Szombor
4—5	244.43	269.50	272.75	266.—
18—19	244.00	267.—	264.—	266.—
25—26	243.56	262.—	264.—	266.—
Augusztus				
1—2—3	242.82	267.—	264.—	264.33
8—9—10	235.20	267.—	264.—	263.50
15—16—17	230.53	262.—	259.—	258.50
22—23—24	232.56	257.—	252.75	252.67
29—30—31	227.14	254.—	247.33	242.67
Szeptember				
5—6—7	228.—	237.—	234.—	224.75
12—13—14	230.10	222.—	222.33	216.—
19—20—21	223.39	217.—	214.—	209.33
26—27—28	225.39	217.—	209.—	204.33
Október				
3—4	224.22	212.—	199.—	206.—

— Az európai importáló államok évenként normálisan 80—90 mm. kukoricát fogyasztanak. Ebben a fogyasztási évben már eltelt néhány hónap, úgyhogy a még hátramaradó időre a következő mennyiségek állanak rendelkezésre: Argentína kb. 20 millió mm., régi Kuba, Jugoszlávia 10 millió új kukorica, Románia 30 millió, Magyarország 5 millió, Bulgária 5 millió, Afrika és Egyiptom 5 millió mm. új kukorica. Összesen 75 millió mm., ami mindenesetre fedezi a szükségletet. Az argentinai új kukoricaszüretől körülbelül 65—70 millió mm. többletet várunk és ez erősen kihat az árak alakulására. Ez a kukorica azonban majd csak március végén és április elején lesz hajóra rakható.

— A rozs Amerikában igen jó termést hozott, az árpa pedig úgy Amerikában, mint Európában szintén jól termelt, ezt pedig a múlt évi próbák alapján éppoly használják disztribúziósra, mint a kukoricát és így az ára is egyenlő a kukoricával.

— Ezek a kukorica alacsony árnívójának a külső okai.

Miért drágább az argentinai ár?

— A második táblázatból látszik, hogy az argentinai kukorica ára, a fent kifejtett faktorok alapján, amelyek az ár alakulásánál főszerepet játszanak, ez év szeptember elején annyira megszilárdult, hogy a mi kukoricánk ár alakulásánál is átvette az irányítást. Mégis azt látjuk, hogy hamburgi paritásban is jelentékeny különbségek vannak azok között az árak között, amelyeket a mi tőzsdéink jegyeznek. Ezeket a különbségeket a kukorica pénzértékelésének spekulatív jellegével lehet megmagyarázni. De még nagyobb a különbség (egészen 14 és fél dindrig), amely Hamburgban a jugoszláv és az argentinai kukorica között fennáll. Természetesen nem szabad szem elől tévesztetni az argentinai kukorica jobb minőségét sem, de ezek a nagy különbségek mégis megmutatják a külföldi kereskedelem nagy nyereségét, amely mellett a mi termékeinket a külföldi fogyasztónak eladja. A mi közgazdaságunknak csak garasos haszna marad tulajdonul azért, hogy a termelőinktől megveszi az árut.

Meg kell szervezni a gabona értékesítését

— A főprobléma tehát az, hogy meg kell szervezni agrártermékeink közvetlen eladását a fogyasztó országokban. Ehhez nagy tökére van szükség, amelyvel most még nem rendelkezünk, de amelyet a *Privredni Pregled* Agrárbank 5—6 év alatt biztosan elő fog teremteni. Véleményünk szerint gazdasági életünk érdekében állna, hogy az állam segítse elő termékeink közvetlen eladásának a megvalósítását különös könnyítésekkel, sőt kedvezményekkel is. Ha ez nem volna lehetséges, vagyis az, hogy a mi gazdasági életünk maradjon a termelési és a kereskedői haszon, a külföld pedig csak az eladási provízió, amint hogy ma fordított az eset és a mi gazdasági életünk csak a garasos províziót keresi meg, akkor feltétlenül szükséges az, hogy legalább az országban szervezzék meg a vásárlást a külföldi kereskedelem számára, hogy ilyen módon a garasos provízió mellett a közvetítői haszon is a mi kezünkben maradjon, ez a munka pedig iskolául szolgálhatna nemzeti kereskedelmünk

megteremtésére. Ezen az úton a szövetkezetek is kihasználhatnák a kereskedelmi tapasztalatokat és a kereskedőkkel együtt felkészülhetnek arra az időre, amikor majd mezőgazdaságunk is hozzájut azokhoz az eszközökhöz, amelyek lehetővé teszik, hogy termékeit külföldi piacok közvetítése nélkül közvetlenül pénzzé tehesse. Természetesen ezzel szoros összefüggésben áll közraktárak építése, warrantokkal stb.

A magyar javaslat

— A magyar exportőrök javaslata a jugoszláv és román kukoricaexportőrökkel való együttműködésére nagyon helyénvaló gazdasági nézőpontból is, mert ezek egyesülve az argentináinál csak 15%-kal kevesebb exportmennységet képviselnének. Kétségtelen, hogy a tapasztalt magyar exportőrök javaslata, akik már a háború előtt évtizedekig domináltak a világ gabonapiacán, indokolt és így a mielőtt áll, hogy biztosítsák gazdasági életünk érdekeit, ami mindenesetre nem lesz könnyű, minthogy a pesti gabonakereskedelmnek megvan a maga elágazó beszerzési szervezete egy nálunk, mint Romániában is. Ismert gabonakereskedőink többsége emberemlékezet óta a magyar kereskedelemtől tanult és így az együttműködés lehetősége kézenfekvő. Véleményem szerint, ha ez az együttműködés létrejön, Brajla központtal, mint a Nyugat felé való átrakódó állomás, akkor a meg egyeztetés próbaképpen egy szezonra kellene megkötönni, nehogy formálisan is le legyen kötve elhöz a már mostan is többé-kevésbé tényleges állapothoz.

— A mi évi nemzeti jövedelmünk mindenesetre több mint 50 millió dinárral kevesebb, mint amennyi különben volna, ha képesek volnánk magunk ellátni buzsánk és kukoricánk elhelyezését a külföldi piacokon.

SPORT

Felhívás a SzAND kerékpárosaihoz. A SzAND kerékpárszakszatyája felhívja egy a kerékpáros, mint motorkerékpáros tagjait, hogy vasárnap délelőtt kilenc órakor jelenjenek meg gépeikkel a SzAND-pályán, ahonnan együtt indulnak az ünnepi felvonulásra.

Bajnoki mérkőzések Oszijeken. Oszijekről jelentik: Oszijek vasárnap sportprogramján két bajnoki mérkőzés szerepel. Az első osztályban ismét a Gradjanski lép porondra, ellenfele az újdonsült elsőosztályú csapat, a Zseljeznicsar lesza. Tekintettel arra, hogy a Gradjanski az elmúlt vasárnap bajnoki mérkőzésen 3:1-re verte az idén még veretlen Szláviát, a mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az érdeklődés csúszán arra irányul, hogy a Gradjanski milyen gólkülönbséggel fogja verni az új elsőosztályú csapatot. A Gradjanski a következő komplett csapatát állítja vasárnap a küzdelembe: Fancevics — Nitfinger, Zdravzil — Opravics, Mayer, Fioja — Schultz, Novosel, Beiti, Polz, Setics. A Zseljeznicsar felállítására még nem ismeretes. A mérkőzés a Drávanparti pályán délután fél négy órakor kezdődik. Előtte két órakor a Viktoria és az Olympia mérkőz össze erejükét a másodosztály bajnoki pontjaiért. Két-három gólos Viktoria győzelem várható. Délelőtt a tartalék csapatok mérkőznek.

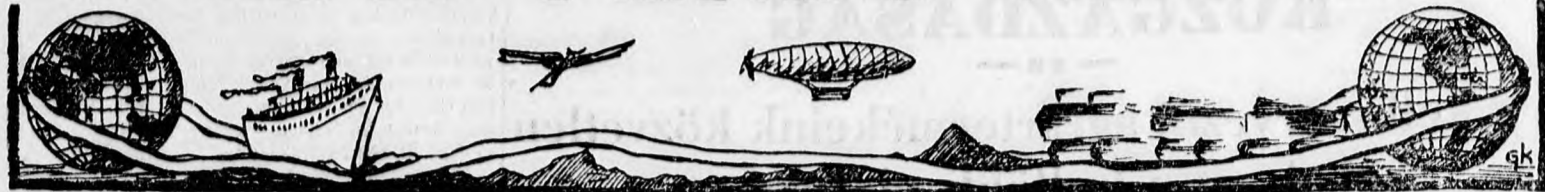
Sikerseknek ígérkezik a Radnicski SK ténemulatsága. A szubotocai Radnicski SK szombat esti ténemulatsága iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és a mulatság sikere biztosítva van. A Radnicski-hálózat a Bunjevacska Maticában rendezik meg és nem a Népkörben, amint azt a megívóban tévesen feltüntették.

A Szentai AK választmányi ülése. Szentáról jelentik: A Szentai Atletikai Klub csütörtök este dr. Peczarszki Brankó elnöklete alatt választmányi ülést tartott. A választmány elhatározta, hogy a korszolyapályát a Népkörben felépítik, erre a célra tízezer dinárt áldoznak. Az építés vezetésével és ellenőrzésével Maletin Nikola klubtitkárt bízták meg. A klub számadásainak felülvizsgálása és jóváhagyása után többen elkeseredetten panaszkodtak amiatt, mert az alszövetség legvelmi bizottsága a SzAK négy kiváló játékosát, Tóth I., Tóth II., Szusics és Jenovác futhallistákat Boros bíró előterjesztése alapján megfosztotta a játéktól.

Túlsport a Fruska Gorában. A Fruska-Gora turista egyesület téli sport szakszatyát létesített, amely már megkezdte az előkészületeket az idei téli szezonra. Több kurzust fognak rendezni és néhány versenyt is. Az egyesület turista házait kijavítják, hogy a kirándulók télen is felkereshessék. Az egyesület tagjai részére olcsó siket is be fog szerezni. A Fruska-Gora turista egyesület vezetősége rövidesen szélesebb körű konferenciát is egybehív, amelyen megheszelik a teendőket. Akik a si tanólyamon és a téli sportok üzésében részt akarnak venni, azok jelentkezzenek az egyesület irodájában. (Noviszd, Putnik, Kralja Alekszandra 21. Telefon 22-22.)

Legjobb hirdetési orgánom a „BACSMEGYEI NAPLO“

UTAZÁS-FÜRDŐ-NEVELÉS

ROVATVEZETŐ: FORGÁCS BELA

A badeni Gutenbrunn-szanatóriumban minden évszak egyformán szép

Vége a szép nyárnak. A strandokon bezárták a kapukat, a nyaralóhelyek befejezték az évadot, a mondain fürdőkről elutazott a nemzetközi közönség — csak egy helyen tart tovább a szezon.

A badeni Gutenbrunn-szanatórium nem igazodik a naptárhoz. Itt mindig kint van a tábla. A nyaralók már elvonultak, de már itt vannak azok, akik a gyönyörű őszi napok szépségét jöttek élvezni és az őszi publikumot követik majd a téli, akik azt állítják, hogy Gutenbrunn decemberben és januárban a legszébb.

Az üdülésre és pihenésre szoruló ember minden évszakban jöhet a badeni Gutenbrunnba. Itt néhány nap alatt újjászületik, elfelejti az izlet, az iroda, a gyár gondját, kikapcsolódik a napi élet izgalmaiból és visszatér az élet egyszerű, kedves örömeihez.

A Gutenbrunn-szanatóriumban nagyszerű orvosok várják az üdülőket, de a legtöbb »paciensnek« nem is kell orvos: a nagyszerű környezet, a pompás ellátás és a nívós társaság a gyógyulás legjobb faktora.

Európa minden országából jönnek a Gutenbrunn-

ba pihenni és kevés helyen találni olyan előkelő úri társaságot, mint ebben a sanatóriumban. Itt a régi tradíciók találkoznak a háborúutáni modern étellel és a vendég — mindkettőnek az előnyeit élvezni.

A sanatórium vezetőségének az a főelve, hogy mindenki otthonosan érezze magát — azzal a különbséggel, hogy ebből az otthonosságból hiányzik minden, ami nyugós, kellemetlen, fárasztó és idegesítő, amitől meg akarunk szabadulni egy időre.

Az idei őszi és téli nagyon népesnek ígérkezik a Gutenbrunn-szanatóriumban. Az állandó vendégek már most lefoglalják a megszokott szobákat és újra együtt lesz az a finom úri társaság, amely évről évre visszatér ide az őszi és téli hónapokban. Különösen karácsony hónapjára van nagyon sok előjegyzése az igazgatóságnak Jugoszláviából is, mert a jugoszlávok szívesen töltik a karácsonyi pihenést a badeni Gutenbrunn-szanatóriumban, ahol együtt találni a legjobb bridge- és rómi-partnereket. A gondtalan pihenésnek ez az egyik legfontosabb keléke.

Bremenből Southamptonba a „Berlin“ gőzösön

Bremen ősrégi Hansa-város. Nem utolsó fontosságú körülmény ez utasszempontról sem, mert a Hansa-városoknak kellemes privilégiuma Németországban, hogy a konyhájuk elsőrangú. De a többnyire szűk utcák minden kanyarulatánál is szemünkbe ötlük a múlt, a középkori kereskedelem és hajózás és szinte az épületekben is megláthatjuk, hogy hogyan nőtt ki ebből ismét a modern tengerentúli kereskedelem szédületes technikája.

Hatalmas kisváros. A kontrasztok városa ez. Ha az ember végigsétál a régi, sokszor átírdalt necceskák közt, a ki tudja hány százéves Roland-szobor előtt vagy a város háza árkádjai alatt, semmi esetre sem nézné ki ebből a városból azt a kikötőt, amelynek műhelyéből a 4.000 tonnás »Bremen« vízre szállat.

A »Berlin« éjjel után mintegy félórával indul Bremerhavenből, a Weser-torkolatnál levő kikötőparttól. A hajó utasait tehát már előző nap délután öt órakor különvonalon Bremerhavenbe viszik és hajóra szállítják. Különvonatok viszik ki az utasok poggyászeit is és nyolc óra tájt már munkában állanak az óriási emelőrudak és tíz-tizenötönként emelik a parttól a hajó fedélzetére a nem kisméretű poggyászokat.

A hajón ezalett a sürgő-forgó »stewart«-ok egymásután kalauzolják az utasokat kabinjaikba és osztják szét kabinok szerint a poggyászokat a fűvös zenekar vidám, pattogó hangjai mellett.

A zenekar később elhallgat, az utasok lassan elrendezkednek kabinjaikban és a fedélzeten sétálgatva nézik a rakodás mozgalmas köreit.

Kürtjel...

»Begleiter von Bord!« (Kísérők hagyják el a hajót!) — hangzik az egyik tiszt kommandója. — Most aztán még néhány érzékeny bucsuzás következik, pár száz könnyesepp esik a nagy-nagy tengerbe és pár perc múlva elzárják mindenki számára a parttól a hajóra vezető hídakat. És megkezdődik a véget érni nem akaró integetés... Istenem! Hiszen a legtöbben ezek közül az emberek közül odátra mennek — ahogy itt mondják — és csak ki tudja, mikor látják viszont azokat, akikről most bucsút vesznek...

Újra kürtjel. Ez azonban már vidámabban hangzik, már csak azért is, mert a vacsora kezdetét jelenti. A fedélzet egy-kettőre kiürül, csak egy matróz hajol át a korláton és folytatja az integetést. Nem esoda, hiszen a parttól egy olyan csinos brémai kislány lobogtatja könnyes zsebkendőjét felé...

— Du, war's noch net g'nug vom Winke?! — hangzik fel egyszerre egy mosolygós, kecskeszakállas tiszt hangja — közben a tisztisapka tréfásan nyaknegyinti a legényt.

A fiu pillanatra meghökken, majd nyugodtan fel:

— Ne! — és azzal tovább folyik a csökdobálás. Besötétedik. A zászlókat bevonják és helyettük

kigyulnak a jelzőlámpák. A hajón lassan elesenededik minden, csak a rakodás egyhangú, tompa moraja hallatszik.

Mire reggel a fedélzetre lépünk, nyoma sincsen már Bremerhavennek, sehöl más, csak a végtelen tenger. A tenger friss, üde levegője hatja át mindenki testét-lelkét. Jókedvű, beszélgető csoportok mindenfelé és folyik a szó, persze legtöbbször odaátrol.

Az ember egész nap nem csinál semmit, csak szívja a jó sós tengeri levegőt, eszik — rettentő sokat eszik — és heveredezik. És az ember észre sem veszi, már este van és kezdődik az első tánc a hajón.

... És persze az első fiórtök. Éjjeltájt már szigorúan páros számú utasközönség figyeli a legfelső fedélzetről a fodros vizen romantikusan előmlő holdfényt és Folkstone világítótoronyainak és »Feuerbot«-jainak villogó jelzéseit...

Reggelre pedig Southampton előtt állunk. Még egy utolsó bőbeség reggeli és azzal itt a »tender«, a kis gőzös, amelyik a poggyászt és az utasokat a partra viszik.

A két hajó — az óriás »Berlin« és a kis tender — barátságosan egymásra tudnak, mintegy bucsuzásul és azzal ismét előkerülnek a zsebkendők és újra libog-lobog a sok kis tarka selyemdarab a friss szélben...

A »Berlin« lassan elvész a jó öreg angol ködben. Helyette a southamptoni kikötő óriásai tündeznek fel: a Canadian Pacific »Empress of Australia«-ja, a Royal Mail Line »Otranto«-ja és végül még az óriások közt is kimagasló »Leviathan«, az United States Lines 60.000 tonnás gigásza.

Egy óra múlva pedig már a különvonat röpit tovább, el, el a csodaszép tengertől, London felé...

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű telvész. Kitűnő, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjtalanul

1123
Dr. SEIDL
GYÓGYPENZIO
(KURHAUS) CRICKVENICA
Tengeri-fürdő és téli klimatikus gyógyhely
Elsőrangú intézet. Üdülőknek, lábadozóknak nap-, lég- és fekvőkurák egész éven át.
Teljes ellátás 75—90 dinár. Prospektus kívánatra

A világhírű

„Lumophon“

gyártmányok

vezéreképeselője

Maller Béla

okl. gépészmérnök

Subotica

Petrogradska ulica 8. Telefon 35

A salzburgi ünnepi játékok után

Salzburg, október hó.

A Mozart emlékeztetőre és az idegenforgalom emelésére s állandósítására rendezett ünnepi játékok huszonhét napon át szórakoztatták és gyönyörködtették Salzburg különféle nemzetiségű és igényű átutazóit, kik nagy részben az évről-évre hiúságesen idelátogatók, részben pedig az új érdeklődők voltak.

A színpadi játékokat a Jedermann dominálta tíz előadással. Don Juan, Rózsalovag öt-öt és a Fidelio három előadása mellett. Kegyelettel ismerjük el a tragikus elhunyt Hoffmannsthal e gyönyörű misztériumát és hisszük, tudjuk, hogy közönségvázó, de sok más nagy értéke is van a német drámairodalomnak, melyek változatosságot nyújtanak. A Jedermann részben az előző, részben új szereplőkkel került színre, valamivel több »asztalvendége«-gel, sem jobban, sem rosszabbul, mint azelőtt. Számottevőbben Musil Erich és Evans Karin alakítása emelkedett ki.

Mozart drágyagyöngye a Don Juan, Beethoven nemeseen szép Fidelioja és Strauss Richárd pompás Rózsalovag-ja a művek zenei értékéhez méltóan került előadásra.

Nyolc zenekari hangverseny folyt le a Festspielhaus és a Mozarteumban a bécsi filharmonikusok briliáns játékában, Mozart, Haydn, Weber, Brahms, Beethoven, Straviszky, Csajkovszky, Manuel de Falla és Clemens von Frankenstein kompozícióival fogva meg és nyugózza le a gyönyörűség-szemias közönséget, mely egy a dirigenseket, mint magát a művészi teljesítményben elsőrangú zenekart minden egyes alkalommal őszinte hálával és szeretettel ünnepelte. Schalk és Krausson kívül a dresdai Busch Ferenc, Paumgartner Bernát (Mozarteum), a londoni Kerby Pál, Dolmányi Ernő és egy egész különlegesen jó müncheni vérbeli zenész. Hans von Knappertsbusch karmesteri pálcája keltette életre a nagy szerzők opuszainak ezer szépségét. Az orosz mesterek műveinek előadásában Askenase István, a spanyol de Falla »Éjszakák Spanyolhon kertjeiben« eredetien újszerű és erősen melódikus műveinek bemutatásán Tagajaro Magda párisi zongoraművész nő járult hozzá a megérdemelt sikerhez.

Három kamarahangverseny volt. Az elsőn Hayden Etel newyorki énekesnőt hallottuk, aki sötétárnyalatu szopránját könnyed, helyes technikával, színesen csillogtatta. Pirnie Donald (szintén newyorki) bariton színezőse már szegényes, fejhangjai erőtetettek voltak és bár hangárnyalata szép, nem tudott túlságosan elragadni, bár sokszor kielégítő adott.

Külön emlékezünk meg a Melles Béla operaházi hangversenymester, Banda Márton, Gáti István és Scholz János kvartett vendégzerepléséről. Mozart C-dúr vonósnyégvesét, G-moll vonósötösét (Stummvoll közreműködésével) és G-moll zongorakvartettjét Dolmányi Ernő zongorajátékával adták elő.

A négy templomi koncert keretében Cornelius: »Stabat Mater«-e Mozart »Davidde penitente«, »Requiem« és »C-moll misé«-je adta a hallgatóságnak áttatos ajándékát.

A Residenz udvarán, árkádok alatt, kilenc órai kezdettel öt Mozart-szerenád idézte a salzburgiak félistenének szellemét, csodaszép melódiák hangja töltötte be a csillagos éjke esendjét. Az ünnepi játékok

keretébe Baumgartner állította be a szerenádot, melyeken Maiercker Ferenc bécsi hangversenymester játszott a vezetősziólamokat. A közönség állandó érdeklődése mellett művészileg igen nagyjelentőségűek voltak.

Van Salzburgnak egy igen kedves, szintén művészi salátossága: a Marionettentheater. Tizenhat év előtt létesítette az idén hetvenedik életévét teljes egészségben betöltő Aicher Antal és folyton tökéletesítve, ma már annyira értékes szórakozóhelye a városnak, hogy mulasztás nem megnézni, nem írni róla. A színpad egy méter magas, két méter hosszú, itt játszanak a finom huzalokon és huzalokkal mozgatott kis színészfigurák, olyan tökéletes módon, hogy bámulatot kelt az a technika. A kulisszák, színpadi berendezések, butorok, spinét teljes illúziót keletk, kicsinységükben is kidolgozottak, nagyon szépek. A színpad mögött mondják vagy éneklik a szerepeket és pedig művészembernek. A kis színpadon gyermekimése, Mozart életéből vett történet, kis vígopera, sőt a Faust-legenda legelső, ősi feldolgozása is színrekerül. Az öreg Aicher, Herman nevű fiával, maga gyártja kis színészfigurákat és fáradhatatlan ambícióval fejlesztik műintézményüket. Salzburg városa érdemes öreg polgárának nagyon szép ünnepelést is rendezett, melyen az ünnepi játékok kiváló művészei szerepeltek és köszöntötték a hetvenéves aggastyánt.

A Marionettentheater Salzburg egyik legbájosabb látványossága.

A jövő évben az ünnepi játékok tizedik évfordulóját üli Salzburg.

BEUREGARD PENZIONATUS
FIATAL LEÁNYOK RÉSZÉRE

CORSEAUX — Vevey mellett — Suisse
Gyönyörű, egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

A »Grand Hotel« Wien igazgatósága közli, hogy az erősen redukált téli szobaárak október 15-től 1930 március 1-ig újból érvényben lesznek.

A bécsi orvosi fakultás 1929/30. orvosi továbbképző-tanfolyamai október hóban megkezdődnek. A kurzusokon kizárólag végzett orvosok, gyógyszerészek és kémikusok vehetnek részt. Évi tandíj 10 szilling. A kurzuslátogatók valamint azoknak családtagjai az orvosi fakultás által kiadott igazolvány felmutatása mellett egy évig vízum nélkül utazhatnak Ausztriába, azonkívül kedvezményt élveznek szállodákban, éttermekben is. Az orvosi fakultás csoportos, egyhavi és speciális kurzusokat rendez az orvosudomány teoretikus és gyakorlati ágáiban a legkiválóbb professzorok vezetése mellett. Ezenkívül négy kéthetes nemzetközi kurzust is tart. A kurzusokról bármilyen felvilágosítással készséggel szolgál a Kursbüro der Wiener Medizinischen Fakultät, Wien, VIII., Schölselgasse 22.

A Zipsér-Szanatóriumban, Grádó, a következők érkeztek néhány hetes tartózkodásra: Reichberg-Rothentöwen grófnő családjával és kíséretével, Schloss Elkofenből, Von Kristof ezredes és neje, Poprad, Ritter von Wilkens földbirtokos neje családjával és kíséretével, Dobrinből, Von Lober örnagy Meránból, Prof. Dr. Liebscher, a brünni technikai főiskola tanára, Dr. Karol konzul neje és leánya, Prága, Zimmer kormányfőtanácsos Zwicauból és Peter kormányfőtanácsos Münchenből, Roland Naumann építészmérnök és neje, Frankfurt a. M.-ből.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMMERING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (a előtt Veesey) 800 m. — Pension Dr. Hecht 1000 m.

Dr. GUSTAV EHLER'S
ERHOLUNGSHEIM (eng. gyógyintézet)
LASSNITZHOHE BEI GRAZ
555 méter a tenger színe felett.

Üdülőknek és lábadozóknak elsőrendű elhelyezést és ellátást nyújt, rendkívül mérsékelt árakon.
Interurbán telefon: Lassnitzhöhe 2. — Felvilágosítással szolgál: Dr. GUSTAV EHLER, LASSNITZHOHE BEI GRAZ 5865

Semrlach szanatórium Graz mellett Steiermark
Gyógyintézet tüdőbetegék részére 760 méter magasságban a tenger színe felett. Korszerű berendezés, kiváló orvosi vezetés.

Genève-Vernier (Suisse; Schweiz)
Penzionátus: „Bel Ebat“
Fiatal uri leányok részére.
Gyönyörű, egészséges fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kitűnő berendezés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmezei Napló kiadóhivatalában

Leánynevelő-intézet, München
Flüngenstrasse 8
Kleijn von Brandes
A város legjobb ebből, legszűkebb negyedében, csendes fekvésű, első osztályú intézet művészi berendezéssel és kényelmes, csillogó díszes otthon. Nyelvek zene és felépítő iskolai tananyagok katasz. Sport. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmezei Napló kiadóhivatalában

Mi kell a férfiaknak? Jóság vagy kacérság?

Egy férfi kétszer nősült, de egyik házasságában sem talált kielégülést. Első asszonya csillogó, színes, bohém nő volt — a férfi hűséges, gyengéd nőre vágyott. A másik asszonya mintafeleség volt — a férfi unatkozott mellette, meglátta az igazgató és nyugtalanító kacérságot. Így vergődött két ellentétes lelki klíma közt. Ezt a témát dolgozza fel MAURCIS világírű regénye: **KÉT ASSZONY KÖZÖTT (CLIMATS)**. Ilyen mélyen még senki sem hatolt be a férfi és nő viszonyának kimeríthetetlen titkaiba. A legnagyobb ideji könyvsiker volt, lefordították minden kultúrnyelvre. És méltán, mert nemesek érdekes, de rendkívül tanulságos is — szinte a modern házasság természetrajza.

New York a világ legérdekesebb városa

A felhőkarcolók tövében fény és pompa nyomorral és bűnnel keveredik. Hétmillió ember — egész külön világ! Ennek a világnak hatalmas keresztmetszete **MARY BORDEN** regénye, a **FLAMINGO**. Látjuk benne a yankeet dolgozni, mulatni és költekezni, látjuk a néger énekelni, táncolni és meghalni. Látjuk a pénz óriási hatalmát és az amerikai lányok szerelmi életét. A szenvedély lüktetése és New York ritmusa egyesül ebben a könyvben, amely az új amerikai irodalom büszkesége.

Pénzt ér! Vigyázat!

Beváltható a Bácsmezei Napló bármelyik bizományosánál
vagy postán is beküldhető a
Bácsmezei Napló kiadóhivatalába

Füzve 30 dinár, kötve 40 dinár,
de pénz helyett kötetenkint 10 dinárt az utalvánnyal fizethet

UTALVÁNY
10 dinár MAURCIS: KÉT ASSZONY KÖZÖTT (Climats)
UTALVÁNY
10 dinár MARY BORDEN: FLAMINGO

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK

MORGES LAUSANNE MELLETT
Inst tut Juilletat
7—16 éves fiúk részére.
Nyáron gyönyörű fekvéssel a genfi tónál. Télien Chateau d'Oexban. Tanítás, Nyelvek. Sport. Felkiismeretes nevelés. Prospektust készséggel küld a Bácsmezei Napló kiadóhivatala. 10483

LUGANO A legelőkelőbb és legnagyobb délsvájci intézet
„CASTELLO BIANCO“
Déli Svájc, ideális klíma
francia leánynevelő intézet

LUGANO CASTAGNOLA
Modern, gyönyörű ház, folyóvíz minden szobában.
Francia társalgási nyelv
Alapítva 1907. Államilag engedélyezve.

Tökéletes kiképzés a francia, angol és olasz nyelven. Tudományos felolvasások. Kereskedelmi szakoktatás. Zene. Olasz ének és művészet. Festés, iparművészet, kézimunka. Háztartási szaktanfolyam. Testkultúra. Sport. Téli, leg- és nyárifürdők, Strandfürdő. A nyáron át a Magas Alpokban. Vizagazott tanorok. Kivánatra a nyelv- és különböző szakokról diploma. Előkészítő érettségire. Számos elismerés. Előkelő magyar referenciák. Félvétel bármikor. 10534

YVERDON (LAUSANNE MELLETT)
LE ANOÏE LEÁNYPENZIONÁTUS
Alapos, elsőrendű kiképzés a francia és egy b. mod. a nyelv. b. n. háztartási oktatás. Kereskedelmi szakok, zene, praktika és művészi munkák, diplomás tanítók. Családi kör, elsőrendű étel, nagy park, fürdő a tavon, kitűnő alkalom nyári üdülésre. Legjobb referenciák. 10483 től.
Igazgató: GAYDON-CHOLLY úrnő. 7884

„La Semeuse“
„Lausanne Prilly“
Penzionátus és háztartási iskola
A francia és idegen nyelvek alapos megtanulása. Kézi-és művészi munkák, festés, zene, háztartási és főzőiskola. Nyári-és téli sportok. Saját tennispályák. Referenciák.

„MON SOUHAIT“ Penzió
MORGES-LAUSANNE
Gyönyörű fekvéssel a genfi tó partján. Hatalmas, árnyas kert. Tennispályák. Francia, német, angol nyelvoktatás. Iskolai tantárgyak. Zene, sport, kirándulások. Teljes kényelem.
Legjobb hely urileányoknak nyaralásra
RUTH SCHAEFFLI igazgató

Lausanne-Prilly „La Semeuse“
Penzionátus és háztartási iskola
A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitűnő rendszer. Kézimunka és iparművészet. Festés Zene. Háztartási és főzőiskola. Nyári és téli sportok. Tenzisz. Referenciák. Prospektus kiadóhivatalunkban!

Kurhausendho! 4343
HOFGASTEIN Legkorszerűbben berendezve. Egészséges fekvés. Kitűnő konyha. Mérsékelt árak.

TÖCHTERHEIM SEGEBARTH
Svájci leánynevelő intézet
Bad Reichenhüll (Bajor Alpok)
Saját villa, nagy nyári-és téli gyönyörű kertekben. Felkiismeretes oktatás. Nyelvek, iskolai tantárgyak, zene, sport, társasélet, társadalmi kiképzés, háztartás. Kivánatra prospektusok és referenciák. Vezetők: 530)

J. Segebarth és Dr. Ruth Segebarth
GARMISCH-PARTENKIRCHEN
Bajor Alpok — 800 méter a tenger színe felett
„CONSTANZE“
LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
Felkiismeretes kiképzés a háztartás minden ágában. Tudományos továbbképzés. Nyelvek, zene, sport, testedzés. Előkelő, családias ház. Kert. Központi fűtés. Kitűnő ellátás. Referenciák. Prospektus a kiadóhivatalban

Lausanne
Intézet fiatal leányok számára. — Avenue des Alpes 25. A francia, angol és német nyelv beható tanulmánya. Sportok. — Legjobb referenciák. **P. de Gies**

LAUSANNE
MANOIR-SIGNAL
Institut DE WERRA
Penzionátus fiatal lányok részére. Háztartási iskola. Modern nyelvek. Nyári-téli sportok. Legjobb referenciák. Igazgató: Mme DE WERRA. Prospektust a kiadóhivatal küld. 10420

A „Pyram-paszta“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chaplin“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében egy igen érdekes gyermekjátékot szolgáltat ki az eladó

TÁRCA

Sötétben

Irtó: Kodolányi János

Tíz éve nem láttuk egymást. Én alig ismertem, de ő rám mosolygott és köszönt.

— Nem tudod már, hogy ki vagyok? — nevetett. Irrattákáját a hóna alá fogta s melegen megrázta a kezemet.

— Megbocsáss... — dadogtam — de igazán... Az arcod nagyon ismerős...

És kutatni kezdtem emlékezetemben. Magas, sovány, nagyon fekete férfi, a szeme huncutul s fölényesen csillog, irrattákája arra vall, hogy valami irodában komoly dolgokkal foglalkozik.

— Én vagyok a Savanyu Gyurka, akit az iskolában „kókler“-nek csúfoltatok!

Olyan büszkén mondta ezt, amilyen büszkén katonák viselik mellükön a rég elfelejtett königrázi csata kitüntetését.

Persze nagyon megörültem neki. Míg a villamos kanyargott velünk a városban, elbeszélgettünk a régi időről. Hol van ez, mi lett abból, igaz-e, hogy amaz meghalt, stb. Végül kirukkolt.

— Én mégis megnősültem, barátom, azóta. Kettsz évvel vagyok már.

— Sötéteugrás, — mondtam neki.

Nevetett.

— Nem is hinnéd, mennyire igazad van, pajtás. Én csakugyan a sötétbe ugrottam, de hála Istennek, egyelőre nincs semmi baj. Hallgasd meg.

S elmesélte a házassága történetét.

Még akkor az egyetemre jártam. Valami előadásra mentem el, délután, de szokásom szerint elkéstem. Hiszen tudod, hogy a legüppikusabb elkéső voltam már tíz évvel ezelőtt is! Bent a teremben már folyt az előadás. No, szép csendesen kinyitottam az ajtót s be akarok illanni, gondolom, majd hátul leülök valahol, hogy senkit se zavarjak. Eppen, amikor az ajtót kinyitottam, elalszik odabent a villany. Rövidzárlat. No, mindegy, annál jobb, legalább nem háborgatok senkit. Ott állok a világos ajtónyílásban s mikor belépek, balról, közvetlenül közelből, suttogó hangot hallok:

— Ide, ide! Jöjjön, itt vagyok!

Ösztönösen odatápotóztam s érzem, hogy puha s meleg kis női kéz fogja meg a kezemet s lehuz maga mellé, egy üres székre.

— Már megint elkésett! Mikor tudom rászoktatni, hogy pontos legyen? — hadarja sebesen, suttogva a női hang. Eközben sürgés-forgás kerekedik, sokan felugrálnak, az emberek zognak, mi lesz, sötét van, rövidzárlat, itt-ott nevetgöltek, tőfálkoztak, már ahogy ez szokott lenni, ha valahol váratlanul elalszik a lám-

pa. A sötétséget mindenki felhasználja arra, hogy szellemeskedjék, így a felelősséget senkinek sem kell vállalnia. Az én női hangom tovább folytatja heves szemrehányásait: — Mikor lesz magából végre rendes ember! — s közben szorongatja és simogatja a kezemet, talán azért, hogy meg ne sértődjem a szidásért.

— Bizony, — suttogtam én is, — aligha lesz már belőlem rendes ember.

— Magának valami erélyes, jókezü feleségre lenne szüksége, az majd megnevelné magát — folytatja kedvesen. S egyre a kezemet szorongatja.

Lám, én nem olyan ember vagyok, aki sokáig el-ütné, hogy a kezét fogdossák és simogassák. Még most sem tudtam ugyan, ki az én kedves szomszédom, de a hangja, már ha ugyan a suttogást hangnak lehet nevezni, nagyon édes volt s mondom, a keze sima és puha, meleg, igazi jó baráti kéz. Ha ő olyan jó viszonyban van velem, Isten neki, mondom, legyünk jóban. Bizonyára gyakrabban látott már engem, mint én őt, másként honnét tudná, hogy rendesen ember vagyok? De ha neki így is tetszem, annál jobb...

Én is visszasimogattam a kezét s ez láthatólag jól esett neki. Azaz nem láthatólag, mert hiszen látni még mindig nem lehetett, a sötétben mindenki várta a lámpákat, amelyek sehogy sem akartak kigyulni.

Hát visszasimogattam a kezét, sőt feljebb is merészkedtem, a karján is végigcsuszítottam a tenyeremet s végül elérkeztem a halához. Éreztem, hogy sűrű, rövidrenyírt haja van és szépen domborodó homloka.

— Jaj, vigyázz, még meglátja valaki, — suttogta s közelebb húzódott hozzám.

Megnyugtattam, igen halkán suttogva, hogy hiszen sötét van, nem látja? Nem, ő nem lát semmit. S nevetett. Erre szépen odahajoltam hozzá s átkaroltam a nyakát. Szép engedelmesen a vállamra hajolt s a száját kínálta nekem. Kérlekedeztem, én azt mondom, hogy olyan jól még nem esett soha senkinek a szája, mint akkor, amikor ott a sötétben elkezdte egymás száját szívni és enni, de valósággal enni. Végül egészen elfelejtettem, hogy sötét van, mert fényes tűzkarikák láttam s ahogy ujjaikat tapintották a lány formáit, ahogy éreztem az illatát, ahogy izleltem a száját egészen jól el tudtam képzelni őt és láttam sötétben is.

Akkor jöttem rá, hogy az ember nemcsak a szemével lát, hanem a tapintásával, izlésével, szaglásával, sőt a bőre pórusaival is. Őt persz sem telt el, amióta beléptem a sötét terembe és máris egészen más emberre váltam. Ugy kívántam az ismeretlen lányt, úgy szerettem volna vele együtt válni testben-lélekben, mint még soha életemben senkivel, kamaszkoromban sem.

— Te rossz fiú, mondta aztán egészen elágyulva s megsimogatta az arcomat — hát miért mutatkozol nálam olyan ritkán? Már irtam is neked, nem kaptad még a leveleimet?

— Nem én, — suttogtam őszinte ámulattal s hogy ne lopjuk az időt, megint csókolózni kezdünk.

— Nem? — csodálkozott ő. — Hát ez igazán furcsa. Bizonyosan megkaptad, hiszen hogyan jöttél vol-

na másképpen ide? Tudtad, hogy én itt várlak...

— Tudta az ördög!

— Ó, te drága! — nevetett és vadul magához szorított. — De jó pofa vagy! Hát szóval csak tagadod. No jó. Mikor látogatsz meg?

— Nézd, ha nem lennék alkalmatlan, hát innét el-mehetnék hozzád, — suttogtam én olyan örült izgalomban, hogy a szívemet minduntalan le kellett nyelnem.

— Igazán. Hát ráérsz? Nem kell elmenni a Betti néni temetésére?

— A Betti néni, szegény, — dadogtam megszorulva. — Nyugodjék békében. De én nem vagyok halott, sőt nagyon is eleven vagyok és így inkább menjünk hozzád...

— Szóval, előadás után együtt megyünk. Mondj, hogy érezted magad pénteken a moziban?

Én ugyan nem voltam pénteken a moziban, de hát ez a legkevésbé. Ugy elkezdtem lelkesedni, hogy még te olyat nem is láttál. Egyszer világosabb lett előttem, mennél tovább tartott a sötétség, hogy valakivel engem fatálisan összetévesztenek, de hát minek rontsam a kislány örömét, tudod, csak órá való tekintettel, tovább játszottam az inkognitába bújó herceget.

Egyszer csak kigyultak a lámpák.

Akaratlanul is távolabb ültünk egymástól, a lány a haját igazgatta, én meg néztem őt. Soha életemben nem láttam. S ő is rámnézett, nagy fekete szemét ke-rekrenyította s egészen elsápadt rémületében.

— Szent Isten! — sikoltotta halkán. — Hiszen ez nem is a Laci!

— Nem, mondtam én s udvariasan bemutatkoztam, — Savanyu Jóska vagyok, egyébként kolléga s ne haragudjék, hogy nem volt szívem elrontani az illúziót!

— Hát ez rettenetes... és én magával... borzasztó! Maga mégis csak szemtelen fickó, nem szégyenli magát, a sötétség leple alatt így visszaélni a helyzettel?

— Nézze, — mondtam — én a helyzettel csupán éltem és nem visszaéltem. S különben, ki biztosítja magát, hogy nem tévesztettem-e én is össze valakivel?

— Ugy? Szóval, ha össze nem téveszt, hát le se ült volna mellém?

— S ha maga össze nem téveszt egy Laci nevezetű urral, hát le sem ültet?

Igy veszekedtünk egész előadás alatt. Az a bizonyos uriember nem jelent meg, hogy szerzett jogait élvezze. Én meg ottmaradtam. Az előadásból nem halottunk egy szót sem. Aztán hazakísértem s az utcán tovább pereltünk. S végül...

— Hát gratulálok, — mondtam én s melegen megráztam a barátom kezét.

— Gratulálhatsz is, mert világosan Isten uccse nem választottam volna ilyen jól, — mondta ő meglegedetten és leszállt a villamosról. A járása fejedelmién büszke és nyugodt volt, mint a belüli vidám emberké.

AMERICAN HEATING

a jelenkor legtökéletesebb, kokszal fűtött kályhája.
Csak 4 kg. kokszra van szükség egy 100 köbméteres helyiségnek 24 órán át való fűtésére. Állandó tűz ősztől tavaszig, naponként mindössze egyszer kell egy egész kis mennyiséget utánarakni. Luksus-kivétel. Okvetlen írjon a jugeszláviai vezérképvisletnek: American Heating, Zagreb, Marovska 15.

Prima

poroszszenet

Osztrau-és Hindenburg-
kokszot

bányaárakon ajánl az

Általános Hitelbank Rt.

szénesztálya

Szubotica — Telefon 51

Nestlé gyermekliszt

kiváló, vitamindus

tápszert

Autószakembert

lehetőleg okleveles mérnököt

szerb-horvát és német nyelvtudással

keresünk utazásra

Állandó állás. Részletes ajánlatok „Za — 21048“ jellegre Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeva 11 címre küldendő

NYILT-TÉR

Nemačka Keramika

(Deutsche Keramik)

Kosmajška 7 Beograd Telefon 31-32

Meissen Hardmuth, Čeh és Zsolnay
fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.

Meissen és Hardmuth-kályhák, vala-
mint luxuskandallók és takaréktűzhelyek
(Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

Figyelem!

Mi hoztuk elsőnek a rádiópiac szenzá-
cióját: a

Telefunken 40 W-t

Ezentul is elsőnek fogjuk hozni
a rádiótechnika legújabb
és legjobb gyártmányait.

FIGYELJE HIRDETÉSEINKET!

Central Rádió
Subotica, Kaszinó-épület

Figyelmeztetés

Közhirre teszem, hogy fiamnak Lajo
Ivánnak semmiféle adósságáért nem felelek,
sem nem állok jól érte.

Szubotica, 1929 október 9.

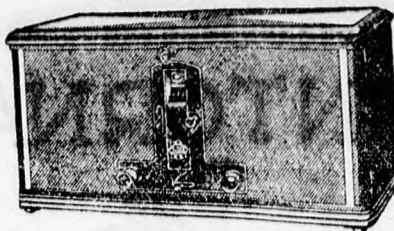
Lajo Stipan

12015

IV. Palmotićevo ul. 102.

Telefunken-rádió

Telefunken 40 W.

a berlini világkiállítás I-ső díjának nyertese 4 lámpás
árnyékolt rácsu hálózati készülék

Nincs batéria! Nincs antenna!
Főképviselő:

ALTERNO-RELAIS műszaki
vállalat

NOVISAD — TELEFON 24-14, 24-87

Mesni Školski Odbor u Starom Bečeju.
Broj 816—1929.

OGLAS

Mesni Školski Odbor u Starom Bečeju održaće
javnu licitaciju 18. oktobra 1929 godine od 8—11 ča-
sova za nabavku 105 kcmada dječkih klupa po dva
sedišta. Uslovi, kao i tip klupe, koji se daju u izradu,
može se videti svakoga dana u centralnoj školi.
Stari Bečej, 8. oktobra 1929.

Nećiljiv potpis s. r.
11945 predsednik Mesnog Školskog Odbora.

Konkurs

Na osnovu zaključka ravnateljstva Okružnog Ureda
za Osiguranje Radnika u Novom Sadu od 2. V. 1929. broj
8166/1929. odobrenog po Gospodinu Komesaru Središnjeg
Ureda za Osiguranje Radnika dne 11. IX. 1929. pod br.
29034/1929. a temeljem §. 8. Službenog Pravilnika lekara-
činovnika Središnjeg Ureda za Osiguranje Radnika raspi-
suje se kod ovog ureda konkurs na sledeća lekarska
mesta:

1. na 1 (jedno) mesto činovnika šefa lekara sa pri-
nadležnostima II. plaćevnog razreda 4 stepena i ostalim
dodatcima, skopčanim sa ovim položajem;
2. na 5 (pet) mesta rejonskih lekara činovnika sa
prnadležnostima I. plaćev. razreda 1. stepena te podvoz-
nim paušalom, koji sada uživaju rejonski lekari. U mesto
paušala za podvoz ured može dati za posećivanje ležećih
bolesnika potreban auto ili fižaker;
3. na 1 (jedno) mesto činovnika lekara specijaliste
za Tbc. sa prnadležnostima I. plaćev. razreda 2. ste-
pena; i
4. na 1 (jedno) mesto činovnika lekara specijaliste

za usta, i zube sa prnadležnostima I. plaćev. razreda 2.
stepena.

Uslovi su propisani Službenim Pravilnikom lekara
činovnika Središnjeg Ureda za Osiguranje Radnika i
odobrenim zaključkom ravnateljstva ovog ureda. Za sva-
ku 1000 din. mesečnih prnadležnosti, uredski lekari su
dužni raditi po 1 sat dnevno.

Prvenstvo imaju oni lekari, koji se već nalaze u
službi Središnjeg, ovcg ili kojeg drugog Okružnog Ureda.
Svojeručno pisane i sa potrebnim dokumentima ob-
ložene te propisno taksirane molbe imaju se podneti
Upravi Okružnog Ureda za Osiguranje Radnika u No-
vom Sadu najdalje do 30. oktobra 1929.

Kasnije prispela molbe se neće uzeti u obzir.
Novi Sad, 10. oktobra 1929.
Broj: 14248/1929.

Okružni Ured za Osiguranje Radnika
u Novom Sadu.

11998*

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
Pollák László úrral eddig fentartott társasviszonyt
békés úton felbontottuk és a sombori »Beograd« ká-
véházat saját nevem alatt vezetem tovább.

A kávéház jelenleg átalakítás miatt zárva van, az
ünnepélyes megnyitás október 12-ikén, szombaton este
6 órakor lesz

Mindenkor figyelmes és pontos kiszolgálás, szo-
lid árak.

A zenét Horvát Matyi kitűnő zenekara szolgáltatja.
A nagyérdemű közönség pártfogását kérve mar-
radok

Sombor, 1929 október 12.

kiváló tisztelettel

Kovács András

tulajdonos.

12035

A csillagos homloku leány

— Kis regény —

Irtja: TERESCSENYI GYÖRGY

— Kiballagtam az állomás hátramögé nyíló
kövezett térségre. Üres volt.

— Az áldóját! Hol találok én itt kocsi?

Az eső szememet még, a szél szíjnőben, de
sejteni lehetett a kisvárosi feneketlen sártengert.

— Hogy kerülök én a nagybácsi kuriájába?
Legalább parasztszerek volna...

Nem mertem nekivágni az utnak. Viszont
reggelig nem csavaroghattam ott, abban a tetsz-
halott indóházban... Megbántam már, hogy el-
öttem.

A nyirkos hideg szél átfújta télikabátom sző-
vetét, az előbbi izgalom és a kezdődő nátha lázas
borzongása járta át tagjaimat.

Végre messze imbolygó kettős fény közele-
dett. Kerekcsapások és lópatkók fáradt üt-
me dobolt a köveken...

— Hála Istennek, konflis...

Csakugyan az volt. Viaszosvászon leber-
nyegbe burkolózott vénember ült a bakon

— Ide, ide, gyorsan, — szállítottam, — a
Dalmady-utcába...

— Tessen beülni, nagyságos ur...

Lábamra huztam a kocsi pokrócot, az öreg
babrált még valamit a lova hámljain, dörögött,
késlekedett... Gyerünk már, hej!

— Mindjárt...

Unottan bámultam ki a zárt kocsi homályos
ablakán... Mikor lesz már vége ennek a kálvá-
riának?...

A sötétségek ölében megsejtettem a földre-
lapult kisvárost. Messze, valami városszéli sík-
törökletében gázlámpa fénye szürkődött a lég-
áramlatokkal, kutyák vakogása szűrődött ideig,
sívár és szomorú volt minden...

Ekkor az indóház szürke falától elvált egy
árnyék. Morgott, közeledett, egyenesen a kocsi
felé...

Felriadt a szivem dobogása: ő volt, a csilla-
gos homloku leány.

Prémes fekete kabátjának szárnyait szél le-
begtette, amint körül köre lépegetett a csatakos
téren, esernyőjét sem nyitotta fel, csak a kézi-
táskáját szoritotta hóna alá. Mikor egészen közel
ért, megszólította a kocsi?

— Bérkocsi, ugy-e? Vigyen be, kérem a vá-
rosba.

— Már van fuvarom, — válaszolt közömbö-
sen az öreg.

Feltartam a kocsiajtót, kihajoltam:

— Ön az... jöjjön, jöjjön... Kerestem, hova
tünt el?...

Megriadt a hangomra, de miután megismert,
felbátorodott:

— Ugy látszik végkép el leszek kötelezve
önnek... mégis elfogadom szíveségét... Mit is
tehetnék mást?...

Beült mellém, elindultunk. Faggatni kezdtem,
hova igyekszik, miért jött egyedül, éjjel?

Rövid, kimért, de kitérő feleleteket adott, me-
lyekből megtudtam, hogy rokonlátogatásba jött ő
is, elkéste a csatlakozást, éjjel érkezett meg. A
főtéren kiszáll, nem akar utamból eltéríteni, on-
nét már könnyen hazatalál...

— Legalább a nevét mondja meg és a ci-
met...

— Minek, ugy sem fogunk többé találkozni...

— De ha mégis...

— Nem hiszem... egyébként semmitmondó a
nevem: Margit...

— Ellenkezőleg, gyönyörű név, — csaptam
át a hevesebb udvarlásba, — bizonyára becézve
használsz hozzátartozói... Mancsi, Margó, Ma-
cócika... na, árulja el, melyik a három közül?

— Egyik sem — és már mosolygott

— Maca? Mackó? Marcika?

— Most ne, — háritotta el karomat és elhu-
zódtott tőlem.

— Vigyázatlan, kislány, — emlékeztettem a
végzetes botlásra ott a vonaton — tehát csak tő-
lem félt, akl az előbb...

Összerázkódott és riadtan kímelt ki egy
elvonuló sikátor felé.

— Itt kiszállok, bocsásson el...

A főtéren voltunk. Gyorsan felnyitotta az ajtót,
kiugrott.

— A címét adja meg legalább... hogy meg-
látogathassam... nem akarom elveszíteni...
Olyan különös volt ez a találkozás, végzetsze-
rű... Nem érzi?...

Pillanatilag tétovázott, majd hirtelen megfor-
dult, drágakő szeméi felcsillantak a homályban.

— Igen, — suttogta, — végzetszerű...

— Mondja, hát, hol találhatom, mikor?

Egészen közel lépett a kocsiajtó nyílásához.

— Hajoljon ide... megsugom...

Feléje lendültem, de a kocsi szűk volt, csak
a fejem nyujthattam előre, két kezem az egyen-
súlyt tartotta a kényelmetlen helyzetben.

Most hevesen átkarolta nyakamat, erősen,
szinte vadul rántott magához és félig nyitott szá-
ját a számba szoritotta.

Bódítóan hosszú, szokatlanul égő, és öntu-
datosan asszonyi volt a csókja. Másodpercekig
tartott és én elégedetten, a győztes férfi fölényé-
vel körülbelül efféle magyarázatát adtam kitérő-
sének:

— Lám csak, a hálás kicsike, így akar fizetni
az önfeláldozó lovagnak... mindenesetre meg-
tisztelő az ajándéka, ígéret és előleg, mindegyik
igy tesz és egyik sem fukarkodik, ha nőiességé-
nek kincstárába kell nyulnia... Oh, ez az oda-
adás, ez az önmagával való adósságlerovás ha-
misítatlan, asszonyos vonás, még szerencse, hogy
elragadó, üde és fiatal, különben mit kezdenék
ajándékaival, bizonyos, hogy egész életére adó-
som maradna... de így, nos, jól van, majd meg-
várom a fejleményeket...

(Folytatása következik.)

Anderl-Rogge elismerten elsőrendű

Leánynevelőintézet

GRAZ — Lessingstrasse 19 Telefon 29—93
Szünidei otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

Gyomorhaj, a bél és minden belső szerv megbetegedése ellen a legkiválóbb gyógyhatású szer a **FIGOL**
 Ize és illata kellemes és így a gyermekek is előszeretettel veszik. Egyetlen egy kísérlet Önt is meggyőzi ennek a kiváló szernek felülmulthatatlan hatásáról. — Készíti és postán szétküldi Dr. Semelić gyógyszerháza, Dubrovnik 2. Ára üvegenként 40 dinár, három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár

FIGOL

Figyelmeztetés!
 Az általánosan ismert, legjobb és legkiadósabb **bécsi gázgyári fűtőkoks**
 Suboticán egyedül csak **Potasmann** fatelepen kapható. Margit-malommal szemben. Tel. 3-86

Treuer György, Kula (Bačka)
 szállít téli fekete kő-tűt, bőrtalpu **cipőket**
 páronként gyermek-cipők 1-7-ig 23 dinár, női és férficipők 8-16-ig 33 dinár

KINTORNA

Ugyvéd: Hát kérem, ha az őszinte véleményemet akarja hallani...
 Klens: Szó sincs róla. Jogi tanácsot akarok hallani.

A könnyelmű fiatalembertől csodálkozva kérdik:
 — Hogy tudta elérni, hogy vénkisasszony nagynéd téged tett meg általános örökösévé?
 — Fogyasztó kurát csinált és mikor befejezte, nem ismertem meg az uccán.

A kis Jancsi panaszkodik:
 — Mama, megcsipett egy darázs.
 — Tégy rá hamar ammoniákokot.
 — Nem lehet. Már elrepült.

Barátnok egymás közt.
 — Én nagyon objektív vagyok. A saját baklővéseimen magam nevetek a legjobban.
 — Hogy irigyellek! Milyen vidám életed van!

Két férj beszélget.
 — Az asszonyok beszámíthatatlanok. Azt hiszem, hogy nincsen férfi a világon, aki tudná, hogy a felesége mit fog öt perc múlva tenni.
 — Honnan tudná, amikor a legtöbb esetben maga az asszony sem tudja.

A tolvaj hírében álló paraszt feleségét megkérdi a szomszéd:
 — Hallja, asszonyság, miért naspángolja olyan borzasztóan a fiát?
 — Mert nyitva hagyta az istállót a gazember és az ökrök mind kifutottak.
 — Ugyan, kérem, azért ne bántsa a gyereket. Hiszen az ökrök mindig visszatálnak a gazdájához.
 — Éppen ez a baj.

A MODERN NYELVTANULÁS NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg : aprólépra növekedik öröme, mert **amint megkezdte a tanulást, már beszél is!**

Nem a nyelvtani szabályok halmazát adja, hanem gyakorlati módszerrel írta

VUJKOVICS MARICA SZERB-MAGYAR nyelvtanát

Ara 30.- dinár

Kapható a BACSMEGYEI NAPLO könyvosztályában Vidéki szállásnál 5 dinár portó

Kicszerélt utazókosár

Beogradban, 1929 augusztus 31-ikén a 13-as számú vasuti hordár kicszerélte utazókosaramat egy hasonlóval, amelyben Našice községben született **Liang Mária** névre szóló keresztlevél volt többféle férfi ruhaneművel. A kosár tulajdonosának kinyomozására a közigazgatási hatóságok utján a szükséges intézkedéseket megtettem és azt ezután is felhívom, hogy a nálam levő kosarat az én kosaram ellenében alulirotnál vegye át.

Csordás Natália, Kucora

SZŐLŐSAJTÓKAT SZŐLŐZUZÓKAT

borszivattyút, pincgázdas gépeket azonnal szállít
NEUKOMM BÁLINT FIAI
 gép- és rézműrugár, vas- és fémöntőde
 Telefon 54 VRŠAC Telefon 54
 Táviratcím: Neukomma Sinovi Vršac

LEGUJABB KALAPMODELLEK

olcsón
„Vulkán” női kalapszalóban kaphatók
 Subotica, Strossmayerova ulica 20.
 Filctompok órlási választékban

Kérje azonnal

nagy őszi és téli árjegyzékünket, amelyben rendkívül olcsó ár mellett talál cipőt, ruhát, téli ruhát és minden más ruházati cikket
An'e Šavni: s étküldési nagyáruháza
 Škofja Loka (Szlovénia)

Amit az öregek már tudnak, arra az iskolák kezdésén a gyerekeket is meg kell tanítani:

„a Steiner cukrászdában 2.- dinár a legjobb sütemény”

V. BATA SIN, SUBOTICA vadászfegyver- és lőszer nagykereskedése

Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Nagyban Kicsinyben

Mielőtt vadászfegyver- és lőszerbeszerelésért beszerzné, kérje nagy képes árjegyzékünket és fegyver- és lőszerkről

Árjegyzék ingyen

Vadászátársaságoknál különkedmény

Villanyerőre berendezett nagy puskaműves műhely

ELEK PENZIO BUDAPEST, RÁKÓCZI UT 9. II/2.
 Elegáns szobák, kiünő ellátás, vidékieknek egész rövid időre is 6-30 pengőtől feljebb. Szerbül beszélünk

Figyelem!

1929/30. szezorra!
 Közismert szőlőtőkék és gyümölcs-palánták árjegyzéke szerb-horvát-német és magyar nyelven megjelent.
Érdekelteknek melígen ajánlatik! Ingyenes szétküldés!
Sarić János, Petrovaradin-Majur
 okl. gazdász szőlő és gyümölcsstermelésben.
Államunk legnagyobb szőlőtőke lerakata!

Naptárárusítók figyelmébe!

Már most rendelje meg az **1930-as** naptárszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi **„MINERVA”**

NAPTÁRAK

szétküldése október elején megkezdődik. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szíve Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda Szubotica

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne

Russ
Chipre
L'origan

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczi-drogéria, Subotica**

Biztos megélhetéshez jut

aki a kézimunkához, hímzéshez szükséges anyagokat
sablónpapírt és festéket a

sentai „UNIO“ sablón yárban

szerzi be

Ugyanott egyes utazó felvétetik

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel legelőcsobban szállít

LEOPOLD SAMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és
kellékek kaphatók

Eisler Izsó

ruhaáruháza
Subotica
a barátok temploma során

Férfi
öltönyök
390 dinártól

Férfi
téli kabát
380 dinártól

Gyermek-
RUHA
160 dinártól

Női
téli kabát
350 dinártól

Nagy választék!

Révai Adolf

Szobotica
Iskolaska 2. Telefon 551

Ajánl:
3 szörrendű
színezett tülkifát,
kőköszöt
Fehér darabos
mezőt 1109
300-án portland
cementet
1-a portmentes
faszemet
Fécs-szabolcsi kétszer mosott
ovacszeget,
habasztó gipszet
Gyász és pontos kiszolgálás
30 kg-tól feljebb házhoz szállítva

Vetőmag

Nemesített
fajbuza
kapható vagy
becserélhető!

Glied-malom

LEVELEZÉS

L. U. Nagy csend — sok
nyugalom! A végtelen kék
rónánál — csak a Te drá-
ga varázsol nagyobb! Amint
alkalom van irjál rögtön!
Türelemmel várom so-
raid — imádatokkal szre-
lemmel »semper idem«.

HÁZASSÁG

Nagyobb vállalat igazgató-
ja, előkelő, kellemes meg-
jelenés, 35 éves, keresztény,
ismeretség hiányában ez-
uton keresi szimpatikus, in-
telligens, 20—26 éves hölgy
ismeretséget házasság cél-
jából. Vallás és nemzetiség
nem fontos. Részletes leve-
leket »Sreca« jellegre a ki-
adóba kérek. Legszívesebben
diszkreció. 11804

Férjhezmenőknek, nősülök-
nek biztos siker. Cim a ki-
adóban. 9896

FOGLALKOZÁS

Csakis akkor jelentkezél,
ha minden feltételnek kö-
pös vagy megfelelöl. Leg-
újabb háziipari gépecskink
ismertetőse, bevezetőse és
az üzemek ellenőrzése cél-
jából alkalmazunk király-
ságunk minden részében
kerületi inspektorokat. La-
köhely mellékes. Követel-
mények: nagy ismeretség,
nőpszerűség, munkakövé,
kifogástalan magaviselet
és legalább ötezer dinár
kézspénzbiztosíték.
Az állás pénzkezeléssel
kapcsolatos. Nyújtunk havi
háromezer dinár javadalmat
és havi 3000 dinár já-
rási utitartalnyt, tehát 6000
dinárt. Ezen felül százszáze-
kos részesedést, amely még
a legszerényebb keretek
között is havi párezer di-
nárú rug. Az inspektor
mellé szolgálatra beosztunk
oktatónöket és ügynököket,
kiknek az inspektor a köz-
vetlen felelőssévalója. Szíve-
sen alkalmazunk értelme-
sebb iparosokat, sőt polgár-
embereket is. Nők alkalmat-
zásától sem zárjuk ki el.
Az alkalmaztatás személyes
megállapodást követel, a
felvett személy azonnal
megkezdheti az általa ki-
vánt és jóváhagyott kerü-
letben működését. Jelent-
kezőseket elfogad: **BERE-
NYI ZSIGMOND**, a Grauert
gépépitő Gyar Részv. Társ.
jogszárványi vezérképviselő-
je, **OSZIEK L.** Krezmin
alica 13. A személyesen je-
lentkezők előnyben, megfe-
lélés esetén írásbeli meg-
állapodás azonnal megköt-
hető. Kimerítőbb részletek
a vezérképviselősnél.
11948

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnapotól és minden
készenre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívott jellegű leveleket továbbítunk
Kérlekérekben válasszátok meg a mellékeltet.

Uj helyiség!

11213 Saját készítményű
CIPŐK
elegánsak, tartósak, olcsók
Kochnál
Plukovic-ház, a kiképzőnánál
Uj helyiség!

Női szabószághoz tanone

(leány vagy fiu)
felvétetik
Csupó divatszalon
Subotica 11871

Uj bugonya

teljesen óvott rakárképes
„JULIUS GYÖNGYE“
ékezőre legkisebb németországi
lajta. Kapható vagontételben meg-
egyezés szerint. Műszaki rész-
letek utánvétel 130 dinártól szá-
kal, brutto nettó árt. ab Cervenka
állomás
DIENER NÁNDOR gazdasági
Civenda 10301

20 munkásleányt keresek
azonnalra, kik a kendő-
kötésben járatosak. A még
hozzá nem értőket nyolc
nap alatt megtanítom. III,
Sremska ul. 8. 11950

Tanonokat, fiut és leányt
felveszek Huszák, fodrász.
12032

Gimnáziumi tanárnő, diá-
kokat tanításra elvállal. Cim
a kiadóban. 12026

Mindenes leányt jó bizo-
nyítványtal, aki jól tud
főzni. Hoz október 15-re
dr. Mikló Izidorné, Zrinjski
trg 28. 11985

Nevelőnő keresek francia
nyelvtudással 14 éves leá-
nyomhoz. Ajánlatokat a
kiadóhivatal továbbít.
12009

Sürgősen állást keres 26
éves fűszerkereskedő-segéd.
Szives megkereséseket
»Szorgalom« jelige alatt a
kiadóhivatal továbbít.
12025

Nevelőnő éves bizonyítvá-
nyokkal állást keres. Eset-
leg házikisasszonyok is
elmenne. Beszél németül és
magyarul. Pusztára is el-
megy. Leveleket »Jó ot-
tomb« jellegre a kiadóba kér.
11959

Világítson jobban!

A jó világítás kiméli a szemet!
Használjon
belülről matrozított égőket!

OSRAM

Kérdezzen elektro-szakembert!

Intelligentes Fräulein mit
Kenntnissen der serbischen
und deutschen Sprache,
wird zu zwei Kinder im
Alter von 6 und 8 Jahren,
gesucht. Offerte mit Zeug-
nisabschriften unter »So-
lid« an Kardos Annoncen-
bureau Novisad erbeten.
11890

VÉTEL-ELADÁS

Eveset használt nikke-
lezett nagy gyermekocsi
eladó. Párhuzamos ut 32.
12027

Ház, II. Plebanijska uli-
ca 44. 3 szobás lakással,
minden mellékkeliséggel,
nagy udvarral eladó és
azonnal átvehető. Közele-
bit ugyanott. 12081

Eladó vadonatúj állapót-
ban Modern magyar
könyvtár aranyozott dísz-
kötésben, teljes sorozat,
Singer és Woliner kiadás.
A sorozat a következő kö-
teteket tartalmazza: 1.
Heltai Jenő: Szines kövek
187 old. 2. Bársony Ist-
ván: A Boszorkány 158
old. A nagy háboru 159
old. 3. Möriz Pál: Pusztu-
tuló világ 190 old. 4. Ma-
lonyai Dezső: Polgártár-
sak 205 old. 5. Pekár Gyu-
la: Vénus könyvei 205
old. 6. Bródy Sándor:
Rembrandt-fejek 226 old.
7. Farkas Pál: Doktor
Hartmann 171 old. 8. Lo-
vik Károly: Egy barátság-
gos ház története 220 old.
9. Tömörkény István: Ba-
zsarózsák 189 old. 10. Bal-
la Ignác: Kámeák 203 old.
11. Czöbel Minka: Pök-
hálók 173 old. 12. Lörin-
czy György: Utitársaim
203 old. 13. Szomaház
István: Páratlan szerdák
223 old. 14. Bársony Ist-
ván: Ingovány 188 old.
15. Kálnoki Izidor: Apró
komédiák 204 old. 16.
Krudy Gyula: A podolini
szakácsné 197 old. 17. Hel-
tai Jenő: Az én második
feleségem 189 old. 18.
Herczeg Ferenc: A Gyur-
kovic lányok 167 old. 19.
Mikszáth Kálmán: Páva a
varjuval 159 old. Az eladó
bírtok 96 old. 20. Kálnoki
Izidor: Veronkák szeren-
cséje 205 old. 21. Scossa
Dezső: Negyedszázad 249
old. 22. Buday Barna: De-
rült égbolt 189 old. 23.
Berczik Árpád: Hogy szü-
letett a szerelem 205 old.
24. Malonyai Dezső: Az
öreg méltósága 221 old-
dal. — A könyvek nem-
csak belső értéknél fogva,
hanem kiállításuknál
fogva is díszei minden
könyvtárnak. A 24 kötet
ára 800 dinár. A könyvek
megtéríthetők a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatalá-
ban.

PALICSON

és környékén
hirdetéseket
a Bácsme gyei Napló
részére felvesz
Gulassa László
Horgoski put 90

Fiatal jó munkás bognárse-
gédet felvesz Buczella Géza
bognár, Subotica. 12012

Ügyes segéd, ki rádió szak-
üzletben szervizozott, fel-
vétetik. Central Rádió
Szobotica. 11874

Sucho intelligentes Fräu-
lein zu meinen 4 und 8
jähriren Kindern. Serbi-
sche Sprachkenntnisse be-
vorzugt. Kemény Gyula,
Subotica, Trumbićeva 12

Ügyes kiszolgáló leányok,
akik már rövidáru üzletben
alkalmazva voltak, állandó
állásra, jó fizetéssel keres-
tetnek. Csakis szakmabeliek
jelentkezhetnek. Cim a ki-
adóban. 11983

Fiatal, ügyes rőfös-rövid-
árussegédet keresek azon-
nali belépésre. Lakás, élel-
mezés a házban. — Berger
Ljudevit, Zmajevac, Bara-
nya. 11956

Főmolnár, technikai iskolát
végzett, huszéves főmolnári
gyakorlattal, állást keres
azonnali belépésre. Fele-
lősség mellett elvállalom
hibásan szerelt malmok át-
alakítását. Cim a kiadóban.
11959

Olasz
MARÓNI
érkezett
SUGAR MANÓ Tel. 47

Művirággyár

Beogradban, Hllendarska
ulica 10. felszámol és
eladó
a teljes berendezés: stanc-
nik, kéziprécék és a félig
kész gyártmányok legol-
csóbb áron

Kisgazdák!

Baranyában szabadkézből
eladó
18.000 négyzetöl I. osztályú
szántóföldrajtalvó két házzal. A
lakás 3 szoba, 3 konyha, 15
jószaga istálló és szénája van.
Baveto 1 hold szőlő, 3000
négyzetöl here. A földi szántás
vetés alatt van. Felvilágosítás
nyerhető Osjek III., Petkova
ulica 36. szám alatt

Hatüléses, hathengeres
STEYR AUTÓ
kifogástalan állapotban,
Kivándorlás miatt
eladó
AUTOGARAGE
KALENIĆ NOVISAD,
Futoški put

Ügyvédi irodám

igen kedvező feltételek
mellett
átadó
Dr. Manojlović Andrija
Perlez

Érkezett

friss t asütemény
1 kg 18 din-tól feljebb
Idei termésű
**angol, china és
orosz tea**
1 kg 44 din-tól feljebb
Kurtesz Miloš
fűszer és csemegkereskedése
Subotica, Muzička skola
Telefon 483

Donath Artur

ékszerspecialista
SUBOTICA
Jelačićeva ulica 8.
Steiner cukrászda mellett

LIFKA-MOZI

Csütől 15-től vasárnig
2 kivételes ujdonság! 5 csillag!
**Harry Liedtke, Verebes Ernő
Hans Junkermann**
Fekete dominó
Egy csábító karnevál éjszaka mámoros története
Luciano Albertini, Vivian Gibson
Tempo .. Tempo ...
Rózsaszínű gyémánt eltűnésének titokzatos története
Előkészületben a szezon kimagasló eseménye
Istentagadó lány. Modern és bibliai történet

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olvasó
kényelmese számított. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felhívástól jogilag közzétételre kerülhetnek.
Kérdésfeltevésben válaszolunk megilletéssel.

Bankzálogadóulat veszek
magas árban Nemzetközi
iroda, Aleksandrova ul. 9.
Subotica. 11374

Ház sürgősen eladó. III.
kör, Banatska ulica 21.
11632

Nemes, fajtisza gyümölcs-
fákat, díszcserjéket, bokor
és futórózsákat őszi szállí-
tásra ajánl a Vajdaság leg-
régibb kertészete. Kérje őszi
árjegyzékünket. Bednarz-
féle kertészet, Stara Kanji-
za 3980

Nagy kádak, jókarban cef-
rének, törkölynek olcsón el-
adók. Földes ruhaüzlet.
11587

Műszaki cikkek, Wolfner-
gépszij, S. K. F. golyócsap-
ágyak, réz-, vas-armatúrák,
viz-, gőz-, gázvezetékek
kaphatók. Barzel vaskeres-
kedés, Subotica. 10145

Eladó elsőrendű étterem és
söröző Beograd köz-
pontjában, a Terazián. Ha-
vi forgalom 400.000 dinár.
Részletes felvilágosítással
szolgál Božić, Beograd, Ku-
manovska 1. 11801

20%-os koronabónok ve-
szünk. Pučka štediona i za-
ložni zavod d. d. Osijek,
Desatićina ulica 27
11802

KÖLÖNFÉLE
Ingyen tölti vevői akkumu-
látorait a **Central Rádió**
Kaszinó épület. 12021

1 vagy 2 uriember teljes el-
látást kaphat. Sudarevićeva
ul. 63. 12016

Rüfös-rövidárú berendezés
azonnal eladó. Ugyanott
rövidárú igen olcsón kaphat-
ó. Cim a kiadóban. 11856

Modern ebédlőbutor, szép
kivitelben eladó. Érdeklődni
Krausz szállító Karadžićeva
ulica 10. 11862

RADIO
RADIO
RADIO
üzletem új osztálya
Heumann Mavro
Subotica. Tel. 3-85

**Modern, komfortos
földszintes ház**
a város belterületén eladó
Különösen alkalmas vidékről be-
költöző orvos-ügyvéd-fogorvos részére.
Felvilágosítás nyerhető dr. Wilhelm
ügyvéd irodájában. — Telefon 92

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap
Kettős műsor! Két nagy sláger!
Az én kedvencem
vigjáték. — Főszereplő:
MARY PICKFORD
Az Istenek táncosnője
A főszerepben
GILDA GRAY és CLIVE BRONK
(a „Sárga liliom” felejthetetlen szereplője)
A SZ ZOU KÉ nagy filmje

Diákok ingyen vehetik
igénybe laboratóriumunkat
és mérnökeink szaktanácsát
Central Rádió. 12020

Különbejárati elegánsan
butorozott szoba november
1-re kiadó. Cim a kiadó-
ban. 11980

Különbejárati csinosan bu-
torozott szoba azonnal ki-
adó Tolstojeva ul. 7.
12033

3 szoba, konyha és élés-
kamrából álló lakás no-
vember 1-re kiadó. Paja
Kujundžića 60. 11981

Elegáns különbejárati bu-
torozott szoba fürdőszoba
használattal, egy vagy két
személy részére november
1-re kiadó. Cim a kiadó-
ban. 12000

Üzlethelyiségek kiadók. Al-
kalmak pék, kovács és ci-
pészműhelynek. Vetró Zol-
tán fűszeres, Prestolona-
slednika Petra 53. 12004

A szépség hatalom, a szép-
ség siker! Szepől és májfolt
ellen használjon Kovács-
féle nagyenyedi arckenő-
csőt és borax-szappant. —
Kapható mindenütt. Főle-
rakat: Herczl-drogéria, Su-
botica. 3101

Lakás és iroda
Subotica legforgalmasabb
helyén — a főposta mellet-
ti sarokházban — f. évi
november hó első napjától
kiadó: 1. **Egy erkélyes sa-
roklakás**, amely áll öt uc-
cai szobából, egy előszobá-
ból, egy cselédszobából a
szükséges mellékhelyisé-
gekkel. — 2. **Egy udvari
földszintes irodahelyiség**,
mely áll két udvari szoba,
egy előszoba és irattárból.
Jelenleg ügyvédi irodául
szolgál. Cim a kiadóban.
11470

Üzletsarokház alkalmas
iparosnak is négy szobás
lakással, több mellékhelyi-
séggel azonnal kiadó. Bő-
vebbet Suma agentura, Su-
botica. 11685

2 modern kétszobás üres
lakás, verandával és mel-
lékhelyiségekkel azonnal
kiadó. Gyunović, Piuković-
eva ulica 34, a Párluzamos
utná a Mária-kép mellett
jobboldali első ucca.
11899

Gyümölcsfákról és bokor-
rózsákról név- és árjegy-
zékét díjtalanul küld Gallé
Viktor városi kertész, Sen-
ta. 11845

Kétszobás modern lakás
fürdőszobával irodának is
alkalmas, kiadó. Sugár Ma-
nónál fűszerüzlet. 11891

Osziyek mellett Rétfalun jó
forgalmu fűszer üzlet keres-
mával, sarok épülettel el-
adó vagy bérbeadó. Beck
lakareskedő, Szubotica —
Lifka-bioszkop. 11912

Kétszobás, száraz lakás
mellékhelyiségekkel nov.
1-re kiadó. Cim a kiadóhi-
vatalban. 11922

Keresek szalmaprést bérbé-
 vagy olyan préstulajdonost,
aki a préselést személyesen
elvégezné. Paja Peićić ven-
dégőss, Vajska, Bácska.

Bérbeadó 8 lánccal elsőrendű
szántóföld, a Bajai-ut első
dülőjében, szép lakóházzal
és több épülettel, bekerített
udvarral. Beköltözhető és
bevethető azonnal. Bővebbet
a tulajdonosnál VI. Ili-
ska ul. 16. 11972

Blumit tyukszemirtő pár
nap alatt gyökeresen el-
tintát minden tyukszemet
és borkeményedést. Ké-
szíti Blum gyógyszerár,
Subotica, főpostával szem-
ben. 11070

**50.000 dinár
tőkével**
és személyes közreműködéssel
betársulnék
rentabilitás, szolid vállalatba.
Perfekt horvát-német levelező,
mértékletes könyvelő, valamint
az összes kereskedelmi adminis-
trációban teljesen jártas vagyok.
Ajánlatokat „Kedvező alkalom”
jelleg alatt a kiadó továbbítja. 937

Mübutor
Legjobb és leg-
izlélsebb csak
Szabadosnál
Subotica,
Daničićev put 1

УПРАВА Ц.Х.С.
TELEGRAM TELEGRAM
Bacsmegeji Naplo
Subotica

№ - IZ	Előfizető Név, cím, város	Előfizetés Vége	Előfizetés Kezdet	Előfizetés Ár	Előfizetés Típus	Előfizetés Művelet	Előfizetés Művelet
Berlin	906	10	48	15	9405	2	

Singiafoolt ea a Noe barkajat a jelen ket legmonumentalisabb
filmjet Jugoslavia tennetezera ni hozzuk

Mosingerfilm

Сопан 205.

Zongora, jutányos áron el-
adó, esetleg bérbeadó. Szil-
vász Ferenc, Vilsonova uli-
ca 36. 12011

Eladó Bácskapolán sa-
rokház, közel a templomhoz
15.000 dinárért. Cim a ki-
adóban. 11970

Autó, hathengeres, négy-
ülékes, pótvülés beilleszthe-
tő, Okland, teljesen jó,
üzemképes állapotban ol-
csón eladó. Kovács-garázs,
Bácska Topola. 11916

**Szőlőüző
Borprés**

és mindennemű mező-
gazdasági cikkek
tetemesen le-
szállított áron

kapható.
Barzel D. D.
géposztálya
Szubotica
Kunetz-ház
Rudics-kitérő

Vendéglő Szuboticán a vá-
ros központjában, valóságos
aranybánya, teljes be-
rendezéssel, más vállalat
miatt eladó és azonnal át-
vehető Grünwald úgynök-
ség. 11966

Elismerten jóforgalmu üz-
letemet férjhezmenés és
ozáltal Wienbe költözés
miatt, előnyös fizetési fel-
tétel mellett sürgősen el-
adnám. Eszterka női kalap
üzlet Subotica, a korzón.
Sikkes modellkalapok 80—
100 dinártól kezdve kaphat-
ók. 11929

Garderobszekrény, három-
ajtós, fehér, csaknem új,
olcsón eladó. Cim a ki-
adóhivatalban. 11968

Iratszekrény olcsón eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 11969

20%-os koronabónok el-
adását és vételét legelő-
nyösebben közvetítjük Su-
boticai Kereskedelmi és
Iparbank. (Vasuti parkkal
szemben.) 11886

Szőlő
mézédes, eltevésre is igen
alkalmas, kicsinyben kg-
ként 3 dinárért kapható
Piukovits József központi
irodájában Jelačićeva uli-
ca 4. 11971

Eladó kisebbszertű sarokház
üzlethelyiséggel, berendezés-
sel. Ára 40.000 dinár. Le-
velekre nem válaszolok. —
Bővebbet Fekete Mihály
kereskedő, Kula. 11888

Városi Takarékpénztár Suboticán

Takarék és folyó-
számlai betétek:
26.000.000
dinár

Az igazgatóság, hogy lehetővé tegye mindenkinek a kisebb összegek gyümölcsözőtő
gyűjtését is, elhatározta a
nyereményes heti befizetési takarékkönyvek újbóli bevezetését.
Az igazgatóság megállapítandó összeget több nyereményre felosztva ki fog sorolni a
betétesek között. Ezzel alkalom nyílik, hogy a szerencsés betétes a megtakarított
tőkéjén és annak kamatain kívül esetleg nyereményben is részesüljön.
A befizetések minden napon eszközölhetők, a vidékiek a befizetéseket
postabefizetési lapok útján eszközölik.
A heti befizetési könyv annyi számot kap, ahány befizetési részről szól. Például: egy
könyv egy befizetési részről kapja a 35. számot, egy könyv öt befizetési részről a 36—40. számot.
A befizetések minden év november 1-én kezdődnek.

Subotica város teljes
vagyonával kezeske-
dik a Városi Takaré-
pénztár összes kötele-
zettségeiért és külön
még a betétekért